Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. Тел.: HEnderson 4-0237 УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXII. Ч. 23. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 7-го ЛЮТОГО (FEBRUARY) 1956. ЦЕНТІВ 15 CENTS No. 23. VOL. LXIII.

СЕНАТ ХОЧЕ РОЗГЛЯДУ СПРАВИ СЕН. КЕЙЗА

ДЖАНСОН І НОВЛЕНД ЗА ТИМ, ЩОБ ГОЛОСУВАТИ НАД ГАЗОВИМ ЗАКОНОПРОЄКТОМ, ХОЧ СЕНАТОР КЕЙЗ ВИЯВИВ СПРАВУ ХАБАРНИЦТВА В ЦІЙ СПРАВІ

Вашингтон. — Провідники сенатської демократичної більшости сенатор Линдон Б. Джансон і провідник сенатської республіканської меншости сенатор Вільям Ф. Новленд заявилися за те, щоб голосування в Сенаті над законопроєктом про природний газ відбулося в назначеному реченці, хоч виявилося, що були змагання, підкупити сенатора Френсіса Кейза, щоб він голосував за тим законопроєктом. Джансон і Новленд є за тим, щоб визначити окрему сенатську комісію, яка б прослідила справу цього хабарництва. Сенатські провідники обох партій є за тим, щоб ця комісія досліджувала тільки справу сенатора Кейза, але сенатор Майк Менсфілд заявився за тим, щоб ця комісія дослідила, чи не було спроб впливати і на інших сенаторів, щоб вони голосували за цим законопроєктом. Деякі сенатори домагаються, щоб відложити голосування над цим законом, поки комісія не закінчить слідства в цій справі. Сюди належать сенатори Пол Г. Доґлес і Томас С. Геннінґ, які домагаються, щоб цей законопроєкт відослати назад до Комісії, поки Федеральне Бюро Інвестиґацій і Сенатська Слідча Комісія не закінчать слідства. Сенатор Френсіс Кейз повідомив при кінці тижня, що йому пропонували 2,500 долярів на виборчий фонд за те, щоб він голосував за законопроєктом в справі природного газу. Сенатор твердить, що відкинув цю оферту, і казав гроші звернути тій особі, яка йому їх пропонувала. Сенатор Кейз не хотів подати прізвища тієї особи, але заявив, що ФБІ знає те прізвище. Сенатор Кейз заявив, що буде голосувати проти того законопроєкту. Законопроєкт пропонує, щоб уряд не контролював природного газу, і тому деякі сенатори є проти нього, бо передбачають, що внаслідок цього газ може подорожчати. Минулого року Палата Репрезентантів прийняла подібний законопроєкт більшістю 209 до 203 голосів.

Саймінґтон заявив, що Совєський Союз має кращі керовані ракети, як ЗДА

Вашинґтон. — Демократичний сенатор Стюарт Саймінґтон ,що в адміністрації Трумана займав становище секретаря летунських збройних сил, заявив у телевізійній програмі Нешнел Бродкестінґ Компані, що Совєти випередили американців у будові далекосяжних керованих ракет і що вони мають вже інтерконтинентальну ракету, яка скоріша на сотки миль від таких же ракет, випродукованих досі З'єдиненими Державами. Водночас заявив Саймінґтон, що Америка відстає теж і в ділянці будівництва далекосяжних міжконтинентальних джетів. Стверджуючи такий стан, Саймінґтон критикував гостро адміністрацію Айзенгавера за те, що вона дозволяє публікувати оптимістичні повідомлення про ситуацію в ділянці будівництва міжконтинентальних керованих ракет і міжконтинентальних джетів з далеким засягом. Совєтську перевагу в тій ділянці назвав Саймінґтон трагедією американської нації. Водночас ствердив Саймінґтон, що в 1955 році збудовано тільки одну четверту тих бойових літаків, що їх випродуковано в 1952 році, не зважаючи на те, що Совєти розбудовують безупину зупину своє воєнне летунство.

Канада невдоволена з прийняття Ідена в Вашинґтоні

Оттава, Канада. — Англійський прем'єр сен Антоні Іден почне конференції з канадійськими політиками про ті самі справи, про які він конферував із американськими політиками в Вашинґтоні. Високі члени канадійського уряду щиро вітали англійського прем'єра в Канаді, бо вони вважають, що в Вашинґтоні образили Ідена, не дозволивши йому промовляти до об'єднаного Конґресу, як це часто міг робити попередній англійський прем'єр Винстон Черчил. Один член Палати Громад заявив, що Іден є одночасно і прем'єром англійської громади держав, і тому образа є також і образою Канади та всіх членів англійської спільноти. Канадійський кореспондент із Вашинґтону нарікав на те, що на заяви Ідена і Доллеса не допущено представників канадійської преси. Канадійський кореспондент в Вашинґтоні Джан Вокі пише, що канадійських кореспондентів не допущено на пресову конференцію Ідена, на якій були тільки англійські журналісти, а пізніше їх не впустили на пресову конференцію Доллеса, на якій були американські журналісти.

В АМЕРИЦІ

● **Комісар поліції** в Ню Йорку заявив, що дозвіл на їзду автом дає право автоводієві їздити вулицями міста і шляхах, а не вбивати людей. У Ню Йорку в 1955 році в автових катастрофах згинуло 652 особи, а 45,591 особа була поранена. В 1954 році ці числа були дещо менші: 595 осіб убитих і 43,681 особа поранена.

● **Алонцо Брасит** із Лоґену в Вест Вірджінії, їхавши автом, побачив, як з іншого авта випала його дитина. Батько помер від серцевого удару, а дитині нічого не сталося.

● **Труман заявив**, що це його особистий секрет, кого він буде підтримувати на Крайовій Демократичній Номінаційній Конвенції в серпні у Шикаґо. Труман не хоче назвати прізвища свого фаворита.

● **32-річний індієць** Ерік Джозеф, який є англійським громадянином, п'ять років тому віддав у шпиталі на Стейтен Айленді своє око американському громадянинові, який втратив зір. Тепер Джозеф просить надати йому американське громадянство. Він працює як моряк в американській торговельній фльоті.

● **„Голос Америки"** від неділі 5 лютого почав передавати свої авдиції також і в мові узбеків. Це буде вже 41-ша мова, якою „Голос Америки" говоритиме до народів світу. Узбеки живуть в середній Азії, в ССCР і визнають мусульманську віру.

● **У Бразилії** такі погані шляхи, що на них кожного року нищиться 15 відсотків усіх авт. Тягарові авта, які на добрих шляхах можуть їздити вісім років, нищаться в Бразилії впродовж трьох років.

● **Шкільна Рада** міста Пеґеквері в Ню Джерзі обрахувала, що навчання 7-річного Лінарда Рю, коштуватиме їй річно 2,380 долярів. Лінард Рю є єдиним школярем у цьому містечку, і його треба возити автобусом до школи в Блерставні. Автобус куплено в 1951 році, коли в містечку було 7 школярів.

● **Як заявив прокуратор** в бостонському суді, вдалося знайти незначну частину тих грошей, які 11 бандитів пограбували були в банковій фірмі „Брінкс" ще в січні 1950 року. Майже всіх бандитів вже заарештовано.

● **Суд присяжних** в Монтреалі (Канада) засудив до шестимісячного ув'язнення бувшу баронессу, дружину члена англійського парляменту Ліллієн Персі за незаконне переховування наркотиків.

● **Коло Вальпарайсо** (Колумбія) автобус впав у провалля 200 стіп зовглибшки. Одинадцять пасажирів згинуло, а 32 поранені.

СЕН. ГОМФРІ ЗАПРОПОНУВАВ РЕЗОЛЮЦІЮ ІЗ ЗАСУДОМ МОСКВИ ЗА ПОНЕВОЛЕННЯ І ПЕРЕСЛІДУВАННЯ УКРАЇНЦІВ

Вашингтон. — Сенатор Гюберт Гомфрі, демократ з Міннесоти, вніс ще 20-го січня ц.р. окрему резолюцію, пропонуючи Сенатові засудити Москву за „терор і поневолення християнського народу України", домагаючись рівночасно відповідної американської акції в цій справі на терені Об'єднаних Націй. Пропонуючи свою резолюцію з флору, сенатор Гомфрі твердив, що „короткий вік Української Народної Республіки не зменшує значення її існування, бо дух, з якого вона повстала, живе в серцях і умах українців, які все ще перебувають під комуністичною тиранією". „Розміри цієї тиранії — продовжував у своїх виясненнях сенатор Гомфрі— найкраще віддзеркалені в трагічній історії Українського Християнства під комуністичною владою. В останніх місяцях мої співгромадяни українського походження з Міннесоти надіслали мені заяви, які можна вважати за живу пригадку відваги і віри мартирології 20-го сторіччя, як і нашої припадкової тенденції дозволяти на те, щоб такі великі жертви проходили незамітно . . ." Резолюція сен. Гомфрі, що має офіціяльне число С. 189, пригадує коротку історію переслідування і знищення українських Православної і Католицької Церков, ліквідації їхніх ієрархів та священиків і вкінці домагається, щоб Сенат ЗДА висловив свій засуд на „антихристиянський терор і переслідування, нанесені комуністичними володарями Росії українським християнам", як теж рекомендує, щоб Сенат просив Президента ЗДА доручити нашим представникам в Об'єднаних Націях поробити відповідні заходи, щоб цей трагічний рекорд комуністичного терору і переслідувань проти українських християн видвигнути перед Об'єднаними Націями на обміркування і таку акцію, яка може бути вказана".

Ладежинський звільнений з федеральної служби за недозволені фінансові трансакції

Вашинґтон. — Адміністрація Міжнародної Співпраці повідомляє, що Вулф Ладежинський звільнений із становища фахівця в справі земельної реформи, яке він займав у В'єтнамі від січня 1955 року. Адміністрація МС домагалася, щоб Ладежинський вніс резиґнацію, бо виявилося, що він вів протизаконні фінансові трансакції,які недозволені урядовцям у федеральній службі. До грудня 1954 року Ладежинський був затруднений в департаменті рільництва, яке звільнило його з праці за те, що він мав „бути членом двох організацій, які належали до комуністичного фронту." Але секретар рільництва Бенсон — скасував цей вирок, і Адміністрація Міжнародної Співпраці дала працю Ладежинському в себе. Ладежинський, народжений в Росії, має 56 років, і є американським громадянином від 1928 року. У зв'язку з цією аферою повідомляють з В'єтнаму, де перебув Ладежинський, що він признає свою „помилку", яка виявилася в закупленні акцій фабрики скла на Формозі, вдержуваної з допомогою американських офіційних фондів. Водночас Ладежинський заявляє, що він не знав дійсного стану речей з цією фабрикою і дізнавшися, що в ній заанґажований американський капітал, негайно продав набуті ним акції. Водночас він признав, що на відпроданні акцій заробив 790 долярів. Приятелі Ладежинського ведуть заходи, щоб він відкликав свою резиґнацію і залишився далі на становищі офіційного американського експерта в аґрарних справах у В'єтнамі.

ВІДДІЛИ УНСОЮЗУ В МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРКУ ПЛЯНУЮТЬ НОВУ ПРОГРАМУ ПРАЦІ

Ню Йорк. — Нову програму праці, яка матиме відповідний вплив на пожвавлення всього громадського життя, намітили та рішили поступово здійснювати численні Відділи Українського Народного Союзу метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі, відбувши в цій справі окремі окружні наради минулої суботи, 4-го лютого. Наради відбулися в приміщенні місцевого Українського Народного Дому і в них взяло участь кругло пів сотні представників Відділів: 5, 8, 25, 46, 66, 70, 117, 130, 184 194, 204, 211, 213, 281, 287, 293, 325, 361, 435, 457 та 489 з Ню Йорку, Бруклина, Асторії, Йонкерсу, Ричмонд Гіл, Стетен Айленд, Джерзі Си全. Бейону, Елизабету та інших місцевостей метрополії. Нарадами проводив голова Окружного Комітету Відділів УНС, заст. гол. предсідника адв. Михайло Пізнак, а секретарювала гол. радна п-ні Марія Демидчук. Із звітами-доповідями виступали гол. предс. Д. Галичин, гол. касир Р. Слободян і гол. секретар Г. Герман та гол. контролер П. Кучма. Був приявний теж гол. радний д-р Я. Падох. У дебатах, що відносились в першу чергу до організаційних, як теж і до загальних союзових і громадських справ, забирали слово поодинокі представники Відділів, піддаючи різні пропозиції для пожвавлення праці і життя метрополії. В результаті нарад винесено ряд конкретних пропозицій, між ними рішено, щоб Відділи метрополії спільними силами влаштовували кожного року одну репрезентативну культурну імпрезу, продовжуючи традицію відомих до 1950-го року „Гомонів України".

Мґр. Роман Олесницький здобув науковий ступінь на американському університеті

Ню Йорк. — У середу 1-го лютого відомий наш громадянин мґр. Роман Олесницький здобув на університеті Сейнт Джан (Law Shool) у Брукліні науковий титул „Бечелор оф Лов", відбувши там реґулярні правничі студії — впродовж 3-х з половиною років. Здобувши цей ступінь, — мґр. Олесницький поробив відповідні заходи, щоб дістатись до Асоціяції Американських Адвокатів, що вможливить йому адвокатську практику. Це вже другий науковий ступінь з права ,що його здобув мґр. Р. Олесницький в своєму житті. Правничі студії він уже відбув раніше на львівському університеті, закінчивши їх із ступнем маґістра права в 1931ому році. та доповнивши їх опісля дипломатичними студіями на тому ж університеті. — В рр. 1931-1936 мґр. Олесницький виконував адвокатську практику в свого батька, бл. п. д-ра Ярослава Олесницького в Золочеві та виступав оборонцем у ряді політичних процесів проти українських націоналістів. Опанувавши англійську мову, мґр. Олесницький виконував рівночасно функції перекладача українських декларацій та меморіялів, що їх посилала тоді Українська Парляментарна Репрезентація до Ліґи Націй

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЗДА, Англія і Франція радять над Середнім Сходом

Вашингтон. — Державний секретар Дж. Ф. Доллес і англійський та французький амбасадори у Вашингтоні переведуть у цьому тижні наради, яких способів ужити, щоб не допустити до вибуху війни між Ізраїлем та його арабськими сусідами, чи, на випадок вибуху такої війни, негайно відбудувати там мир. Окремі комісії американських, англійських і французьких знавців середньо - східніх відносин підготовляють вже відповідні внески. Ці наради є продовженням конференції, яка в минулому тижні відбулась між президентом Айзенгавером і англійським прем'єром Іденом. Водночас ізраїльський амбасадор у ЗДА Абба Ебан поновлює заходи, щоб дістати від державного департаменту згоду на закуп зброї в ЗДА та мобілізує в цьому напрямку публічну опінію в ЗДА. Ізраїль вніс таку просьбу до державного департаменту 4 місяці тому, але ще не дістав відповіді, бо офіційні американські (та англійські) чинники лякаються, що продаж зброї Ізраїлеві дасть добрий атут для совєтської пропаґанди в арабському світі і посилить перегони у зброєнні на Середньому Сході. В арабському світі викликала велике невдоволення часописна вістка, наче б ЗДА й Англія обмірковують можливості збройної інтервенції англійського й американського летунства, яке скинуло б сильні відділи парашутистів для запевнення миру на ізраїльсько - арабському кордоні.

Австрія викидає комуністичну централю професійних спілок

Відень. — Австрійський уряд наказав Світовій Федерації Професійних Спілок замкнути свою головну кватиру у Відні. Світова Федерація Професійних Спілок, заснована в травні 1954 року спершу як загальна централя всіх професійних юній у світі, швидко була цілком опанована комуністами, які перетворили її в знаряддя своєї пропаґанди. Тому в грудні 1949 року некомуністичні професійні централі з різних країн вийшли відтіль і створили Міжнародну Конфедерацію Вільних Професійних Спілок. Після підписання в минулому році державного договору про Австрію, який повернув їй суверенність, австрійський уряд дозволив Світовій Федерації Професійних Спілок залишитись надалі у Відні, поруч із двома іншими комуністичними організаціями: т. зв. Світовою Радою Миру і Федерацією Борців Резистансу. Те рішення австрійського уряду було відразу критиковане, як концесія для Совєтів з порушенням власної невтральности. Тепер австрійське міністерство внутрішніх справ, викидаючи одну з названих трьох комуністичних централь, назвало діяльність Світової Федерації Професійних Спілок суперечною з невтральністю Австрії та шкідливою для взаємин Австрії з іншими державами.

Англо-грецький конфлікт за Кипр ввійшов у вирішну стадію

Нікозія, Кипр. — Грецький архиєпископ Макарій на Кипрі, водночас політичний лідер грецьких патріотів на тому острові, що все ще є англійською колонією, буцім-то погодився, щоб не тільки закордонна політика й військо, але й поліція залишились в руках англійського генерального губернатора ,признавши слушним арґумент, що питання безпеки на острові є нерозривне з питанням важливости острова, як морсько-летунської бази Англії, члена НАТО. Однак Макарій домагається рішуче розв'язання кількатисячної формації допоміжної поліції сформованої головно з кипрських турків, яких є на Кипрі 100,000 і які ворожо ставляться до змагання греків піддати Кипр під суверенність грецької держави. Зате Макарій викликав уже проти себе опозицію, з-поміж радикально-настроєних кипрських греків, яких лідером є єпископ Киренії — Купріянос. „Невільництво Кипру мусить закінчитись — об'єднання (з Грецією) і тільки об'єднання", — заявив той у розмові з англійським журналістом. Він є проти „торгів" з Англією, але водночас не заперечив, що архиєпископ Макарій повинен стояти в зв'язку з англійським генерал-губернатором, маршалом Гардінґом. Арх. Макарій зажадав докладнішого пояснення, як виглядатиме загально обіцяна англійцями автономія Кипру, яку Макарій вважає перехідною стадією до самостійности чи пак прилучення до Греції. Англійська преса вважає, що йтимуть ще вперті „торги", — але існують поважні шанси порозуміння, дармащо радикальні грецькі націоналістичні елементи на Кипрі будуть намагатися не признавати ніякого компромісу. Англійці все ж сподіваються, що на випадок такого компромісу з Макарієм грецький уряд не зможе одверто, як це він робить тепер, підтримувати протианглійського руху на Кипрі радіо-пропаґандою і що вдасться завести спокій примирливо.

Ред. Вол. Душник вернувся до ЗДА після двох з половиною років служби у Бразилії

Ню Йорк. — У понеділок 30-го січня вернувся кораблем „Бразилія" до Ню Йорку ред. Володимир Душник,

В. Душник

після 34 місяців відповідальної праці на посту керівника переселенчої місії американської Католицької Допомогової Служби, аґенції Національної Католицької Добродійної Конференції, в Південній Америці, з осідком в Ріо де Жанейро, столиці Бразилії. — Ред. Душник був висланий до Бразилії в квітні 1953-го року для завершення переселенчої програми для політичних втікачів, яку переводиться в рямках ЮСЕП (Юнайтед Стейтс Ескейпі Проґрам) та Адміністрації Міжнародної Співпраці, що є аґенцією Державного Департаменту. Як керівник Американської Католицької допомогової та переселенчої аґенції ред. Душник виконував теж функції представника Міжнародної Католицької Міґраційної Комісії в Бразилії. З головної кватири в Ріо да Жанейро п. Душник мав загальний нагляд над переселенчою програмою ЮСЕП практично в усіх інших країнах Південної Америки — в Арґентині, Болівії, Бразилії, Чіле, Коломбії, Параґваю, Уруґваю та Венесуелі, постійно подорожуючи та відвіду-

(Закінчення на стор. 4-ій)

СОВЄТИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ БАЛЬОНЧИКІВ

Москва. — Андрій Громико ,перший совєтський віцеміністер закордонних справ, попросив до себе американського амбасадора в Москві Болена та передав йому ноту протесту проти бальонів, що їх Америка буцім то висилає на совєтську територію, порушуючи цим її „суверенність повітряного обширу". Совєтська нота описує ті бальончики, які буцім то наповнені 1.600 кубічними метрами ґазу, мають у промірі 15 метрів (коло 50 стіп) і поміщують різні апарати вагою коло 650 кілограмів (1,433 фунтів). Ті апарати — це (каже совєтська нота) фотографічні апарати для автоматичних знімок, радіоапарати для надавання і приймання і т. п., при чому на тих апаратах позначені американські фабричні фірми. Совєти обвинувачують американський уряд, що ті бальони висилається з території Західньої Німеччини та з американських баз на інших сумежних з Совєтами країнах. Тому, що майже ідентичну ноту протесту передано також турецькому амбасадорові в Москві, то виходить, що Москва має на увазі властне Туреччину, як країну, звідки американці висилають такі бальончики. Нота, домагаючись негайного припинення тієї акції, називає її нарушенням принципів міжнародного права та нормальних взаємин між країнами. Державний департамент у Вашинґтоні не зайняв ще офіційного становища до тієї совєтської ноти, але його речник заявив уже пресовим представникам, що імовірно мова йде про військові бальончики, висилані на висоту 30,000 стіп з апаратами для автоматичних атмосферичних помірів. Фотоапарати в таких бальонах знімають формації хмар. Коли ті бальони в короткому часі тріскають, апарати спадають на землю ,причеплені до парашутів. Американські чинники не виключають, що такі бальончики, висилані з метеорологічними інструментами без ніякого військового ані пропаґандивного значення, могли в дуже невеликій кількості, гнані сильним вітром, залетіти над совєтську територію. Зате американські чинники рішуче заперечують, наче б такі бальони могли становити будь-яку небезпеку для пасажирських чи військових літаків, бо, мовляв, літак, що наближується до такого бальону, автоматично відкидає його набік натиском повітря, в яке він втискається. ЗДА не ведуть теж ніякої пропаґандивної акції летючками з повітря: таку акцію веде тільки Комітет Вільної Европи, який є приватною організацією, що зібрала для своєї акції фонди з приватних американських джерел.

Військо і поліція бережуть прем'єра Франції в Альжирі

Альжир. — 4 курені Чужинецького Леґіону і 2,000 поліціянтів зосереджено в Альжирі для охорони спокою під час приїзду французького прем'єра Гю Молле. Він заповів був приїзд туди на понеділок 6 лютого, а міністер для справ Альжиру генерал Катру має приїхати до Альжиру в п'ятницю 10 ц. м., щоб там вже залишитись і реалізувати політику, започатковану Молле. Тим часом французька колонія в Альжирі далі страшенне ворожа супроти 79-літнього генерала Катру, як відомного приятеля арабів. Неофашистівська партія П'єра Пужада, що здобула в останніх парляментських виборах у Франції 51 мандат, висуґувалась вперед у цьому націоналістичному французькому русі в Альжирі й видала відозву, щоб „привітати французького прем'єра порожніми вулицями". Альжирські французи рішили замкнути всі крамниці і демонструвати проти Молле і Катру. Французький уряд рішений переводити намічений плян всупереч тому натискові збоку французьких кольоністів, хоч ці останні опановують економіку в Альжирі та мають в своїх руках адміністраційний апарат і є такі впливові у самій Франції, що вести політику в Альжирі проти їх волі — страшенне трудно, — коментує закордонна преса.

ЗДА заборонили виїзд до Мадярщини й відкликали з нею переговори

Будапешт. — Американський посол у Будапешті передав мадярському урядові гостру ноту протесту у зв'язку з арештуванням д-ра Ендре Мартіна, кореспондента аґенції „Ассосіейтед Пресс", і його дружини Ільони, кореспондентки „Юнайтед Пресс". 14 січня ц. р. мадярський уряд оприлюднив повідомлення, що обоїх арештовано й суджено, як „американських шпигунів" й чоловіка засуджено на 6 років, а його дружину на 3 роки в'язниці. Обоє є мадярськими громадянами, але вони були виховані в Англії. Разом з ними арештовано ще двоє мадяр, затруднених на нижчих службових ступнях в американському посольстві. В рр. 1951-54 зникло 7 мадярських службовиків американської амбасади в Будапешті і вона не могла дістати інформації, де вони поділися. Американська нота, протестуючи проти брутального порушування примітивних прав свободи пресової служби, заповідає обмеження свободи рухів для членів мадярської амбасади в ЗДА та відкликає заповіджені американсько-мадярські переговори про торговельні взаємини. Державний департамент припинив видавання виїздових віз до Мадярщини.

В СВІТІ

● **В усіх арабських газетах** на перших сторінках передруковано те місце з комунікату Айзенгавера і Ідена, в якому говорилось про конечність замирення між арабами й Ізраїлем на базі взаємних поступок. Враження з того заклику серед арабів погане, бо їхні протижидівські настрої не дозволяють їм на ніякі поступки.

● **У Пакістані** в новому пресовому законі проголошено принцип свободи слова і друку, але зроблено застереження, що ця свобода може бути обмежена, коли друковане слово загрожує безпеці краю, добрим взаєминам з чужими державами, публічному спокоєві, публічній моралі та повазі судів. Ці застереження дозволяють у практиці існування строгої цензури.

● **У східній частині** Середземного моря Шоста американська фльота має щонайменше 400 бойових літаків, не рахуючи суходільних летунських баз у Північній Африці. Разом з англійським летунством, стаціонованим на Мальті, Кипрі і близькосхідніх летовищах, ЗДА й Англія мають там куди сильніше летунство від летунства всіх арабських країн і Ізраїлю, взятих разом.

● **Совєтська преса** „скаржиться", що пропаґандивні бальончики спонзорованої американцями акції „Хрестоносний похід за свободу", „загрожують безпеці летунської комунікації поміж Берліном і Заходом". Західньо - німецька преса перестерігає, що такі совєтські голоси можуть бути предвісником нових комунікаційних репресій супроти вільної комунікації Заходу з Західнім Берліном.

● **На Цейльоні** 1 мільйон шкільних дітей діставатимуть даром молоко. До цього часу діставали його тільки діти нижче 5 років життя.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3. 1917 authorized July 31, 1918.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ДУХОВИЙ КОНТАКТ — АЛЕ З КИМ?

Запланована на березень цього року поїздка провідників і представників національної ради протестантських Церков у ЗДА і встановлена ціль її — нав'язання „духового контакту" з провідниками православної, баптистської, лютеранської і реформованої Церков у Совєтському Союзі, викликала вже голоси спротиву і викличе ще більше протесту, зокрема, збоку тих, що, як вірні християнських церков в СССР, зазнали тяжких переслідувань за віру не тільки збоку комуністів, як визнавців матеріялістичної ідеології, але і збоку офіційних совєтських чинників — партії, уряду й органів т. зв. державної безпеки.

Кожен, хто хоч трохи орієнтується в історії комунізму і совєтської влади останніх десятиліть на території Росії й інших окупованих Москвою країн, знає, що Совєти зліквідували на ділі жорстоким терором всю свободу Церков у Сов. Союзі, винищуючи фізично не тільки єпископів і священиків, але й тих, що залишалися вірними науці Христа. Совєти зруйнували по містах і селах тисячі християнських храмів, які ще й досі, позбавлені християнського знамени, свідчать про всю глибину і ширину комуністичного терору. Кожен, хто хоч трохи орієнтується в совєтській дійсності, розуміє, що в умовах совєтського режиму немає церковних провідників, які могли б виконувати своє покликання, не наставлені на це становище цим режимом або без його згоди. Кожен, хто хоч трохи вивчив історію колишньої царської і тепер червоної Москви, знає, що не було в Росії вільної Церкви, відділеної від держави, але, як колись, так і сьогодні, православна й інші Церкви в Росії підчинені вповні урядові, і децидують в цих справах завжди офіційні уповноважені — протопопови чи карпови.

Про все це забувають, цього всього не хочуть навіть і пригадати провідники і представники тієї Церкви у ЗДА, що бореться за повну свободу віровизнання в Америці і консеквентно за повне відділення Церкви від Держави, ті, які в церковних справах обстоюють принцип толеранції, і ті вкінці, що хочуть їхати в Совєтський Союз в інтересі . . . утривалення миру у світі.

Запланована поїздка не є першою того роду. Вліті минулого року їздили до Совєтського Союзу представники американських баптистів — В. Алдерсон і Г. В. Мур. Зробивши 10.000 миль по Совєтському Союзі і вернувшися до ЗДА, вони проголосили всьому світові, що не зустрічали там ні терору, ні такого чи іншого напруження в релігійній ділянці, і що релігійні „групи" здобули там повний і задовільний рівень релігійної толеранції. Відвідавши баптистську церкву в Ленінграді і жидівські синагоги в Києві і Москві ,ці видатні американські баптисти заговорили про... повну свободу релігійного життя в СССР.

З таким же самими вислідом і з такими ж ствердженнями вернуться без усякого сумніву і протестантські провідники з СССР, нав'язавши там заплановані „контакти" з провідниками православної та інших Церков. Відбувши зустрічі й розмови з наставленими червоним Кремлем церковними достойниками — вони впевнятимуть і переконуватимуть широкі маси протестантів у ЗДА й американську опінію, що в релігійній ділянці в СССР „все в найкращому порядку"; що існує там „повна свобода" релігії, що „немає ніякого терору". Їх же зустрічатимуть в СССР у ризах і без риз московські патріярхи, єпископи й інші довірені чи пак уповноважені в справах церков — всі ті, які справді таки користуються там „повною свободою" в своїх діях, маючи на це „повне благословення" влади, значить органів совєтського МВД.

Христової Церкви в СССР — тієї Церкви поневолених і переслідуваних — американські церковники в СССР не побачать, бо її їм не покажуть. Вірні тієї Церкви не можуть визнавати науки Христової навіть так, як колишні християни, у катакомбах. Молитися вони можуть тільки потаємці — думкою, бо ж і ходити до церкви в СССР і слухати без наказу сов. влади Служби Божої — це контрреволюція, за яку скорше чи пізніше зліквідують.

Не покажуть совєтські господарі протестантським гостям і всіх тих церков, що їх обернено на магазини, клюби чи в найкращому випадку на музеї. Не дозволять розшукувати могил помордованих владик і священиків, ані фундаментів зруйнованих дощенту Божих храмів по широких просторах України, Білоруси, Грузії й інших країн Совєтського Союзу.

Не повезуть вкінці совєтські емведисти американських протестантів до всіх тих концентраційних таборів Совєтського Союзу, де караються мільйони християн і де єдино в серцях в'язнів живою залишилася Христова віра, де Служби Божі правлять потаємці митрополити, єпископи і священики — мученичих українських католицької, автокефальної й інших Церков і де виростають нові проповідники слова Божого — ті, що воздвигнуть колись Хреста на руїнах червоної імперії.

ЗАХІД У ПРОТИНАСТУПІ

У промовах політичних і військових проводирів восьми европейських комуністичних держав, чи вірніше — одної держави СССР і підчинених йому семи псевдодержавних карикатур, які зібралися в січні ц. р. у Празі для оформлення одного штабу всіх отих комуністичних армій під проводом маршала Конєва, можна було вичитати, що миролюбна Москва тільки тому висунула той новий збройний п'ястук проти Заходу, що, мовляв, Захід створив уже військово-політичний бльок держав НАТО. В затяжних міждержавних спорах інколи трудно докопатися, „хто почав перший". Але спір вільного світу з імперіялістичним комунізмом Москви триває заледве 38 років, і тому нетрудно відтворити всі його фази, аж до найпершої. Це — велика трагедія вільного світу, що широкі маси або бодай їх політична верхівка, не усвідомили собі ще й досі, що першою зачіпкою Москви з стихійним змаганням народу до волі була її війна проти Української Народної Республіки. 38-річний період — і так в історичній перспективі короткий — Захід скорочує до останнього десятиріччя, до часу від кінця останньої війни. Але й того часу досить, щоб скласти довжелезний список провокацій Москви супроти вільного світу, доконуваних в усіх частинах земного ґльобу, включно з американським континентом, де Москва теж пробує підступами й інтриґами встановити форпости комунізму.

Найгостріша критика збоку всіх дотеперішніх жертв совєтського імперіялізму під адресою закордонної політики західніх великодержав полягає в тому, що Захід, зловившись на гачок теорії „співіснування" двох різних економічно-політичних систем, не тільки промостив в Европі й Азії шлях комунізмові до таких перемог, про які той комунізм і не мріяв, але й потім, коли вже розрослась та потвора від Саксонії по Тихий океан, реакція Заходу була завжди половинчаста, млява, несмілива, замрячена серпанками туги за співіснуванням і тому завжди наставлена на новий відступ, нові концесії, нові „передишки", спасенні для Москви. І тому, коли вільні люди бачать, що Захід здобувається на сміливіші виступи, тоді знаходять в отих виступах джерело великої радости.

Протягом одного тижня прийшли дві події, які є сильними протиударами по Москві. Рішуча і відмовна відповідь президента Айзенгавера на совєтську пропозицію підписати пакт неаґресії з СССР була першим таким дипломатичним ударом для Москви. Чергова нахабна спроба Москви забити клина поміж ЗДА й Англію напередодні приїзду до Вашинґтону англійського прем'єра, — закінчилася для неї черговою дипломатичною поразкою. В суботу 28-го січня Айзенгавер відповів Булґанінові — „ні", а в середу 1-го лютого, через 4 дня, проголосив разом з Іденом спільний комунікат про вислід своїх триденних із ним нарад та спільну з ним Декляцію, які стали новим важким політичним і моральним ударом по Москві.

Ці обидва акти, своїм змістом і тоном, своїми розмірами і тенденцією, не залишають ніякого сумніву, що при всьому збереженні щирої туги за тривким миром, Америка й Англія перейшли в холодній війні до протинаступу. Гостра промова Ідена 18 січня ц. р. на партійному зібранні англійських консерватистів у Бредфорді, пригадка Доллеса, що ЗДА не побояться піти „над грань війни" і недвозначна нова погроза „масової відплати", висилка Англією військ на Кипр, заповідь подорожі Доллеса на з'їзд держав Південно-Східнього Азійського пакту до Карачі, врешті ті триденні безупинні наради у Вашинґтоні, що увінчались таким блискучим одностайним протисовєтським виступом, — це ясні промені серед сучасної міжнародної пітьми. Є ще в отих останніх виступах відповідальних мужів Заходу одно дуже втішне явище: підкреслюючи дуже влучно арґументи військово-політичної сили, як ті, що найбільше переконують Москву (ствердження своєї безоглядної вірности союзам НАТО, Багдадського пакту й СЕАТО, що є червоними плахтами для Москви), през. Айзенгавер і прем'єр Іден присвятили всю свою „Деклярацію" боротьбі ідей. Вони підкреслили пропасть, що ділить вільний світ від світу комуни в засадничому підході до проблеми людини та її місця на цьому світі. Перестерігши всіх тих, хто думає поступками комуністичному світові здобути собі тимчасові користі, сьогоднішні керівники двох найбільших вільних великодержав в и с л о вились цим самим проти всякого угодівства і виказали всьому світові давно відому всім уярмленим народам правду, що кожне хитрунство у відношенні до Совєтів і будь-яке совєтофільство з „розумових" причин, як ось в Єгипті дістати зброю від комуністів, чи Індії — дістати гроші на сталеварню, — кінець-кінцем мусить завершитись комуністичною інфільтрацією даної країни, масовою підривною акцією, внутрішніми та закордонно-політичними потрясеннями і втратою своєї фактичної незалежности.

Ясно, що коли таку річ стверджують у спільній заяві Айзенгавер і Іден, то це має інше значення, аніж коли надрукована вона в газеті мовою якоїсь уярмленої комуністами нації. Декларація Айзенгавера й Ідена мусить мати величезний відгук у світі, вона мусить зробити величезне враження. Вона зацукає всіх тих, хто кокетує з Москвою, підбадьорить усіх тих, хто бореться проти Москви, і захитає всіми пропаґандивними успіхами останнього політично-економічного наступу Москви на Близькому та Середньому Сході і на півдні Азії. Це — велика міжнародна подія, істотне значення якої можна буде оцінити лише з перспективи дальшого розвитку гігантського конфлікту між двома світами двох суперечних світоглядів і двох взаємноворожих сил.

Промови Ідена в Сенаті й Палаті репрезентантів не внесли нічого особливо нового. Але пов'язання політики Кремлю з „історією російського імперіялізму" — це неприємне для всіх москалів у світі ствердження 38-річної правди.

Мілена Рудницька

„ДУХ ЖЕНЕВИ"

У зв'язку з Женевською конференцією „великої чвірки", що відбулася в липні минулого року, на шпальтах світової преси велику популярність набули два терміни: „політика усмішок" і „дух Женеви". Як відомо, цими термінами назвали журналісти, і вслід за ними широка публічність, спробу обійти істотні й глибокі розходження в ідеологіях і політичних інтересах двох противних таборів: вільного західнього світу й большевиків, — обійти ці розходження примирливими словами, чемними манірами й, навіть, гарними особистими взаєминами між політиками двох названих таборів. Фактично все залишилося по-старому, бо усмішки не полагоджували ні одного з питань, що розрізали світ на ворогуючі сторони. Але радісно розсміяні обличчя провідних державних мужів викликували оптичну ілюзію, зоровий обман, нібито все є в порядку, або бодай на найкращому шляху до швидкої мирної полагоди . . . „Женевський дух", дух доброго тону й гарної фрази, вернувся був до моди у світовій політиці...

Але мода — химерна пані: як несподівано й безпідставно появилася, так швидко й минула. Всі познаки вказують на те, що вільний світ не має наміру продовжувати політичну тактику, що не тільки не веде до цілі, але ще й криє в собі небезпеку присипляння сторожкости народів проти большевицької загрози. Відмовився від політики усмішок президент Айзенгавер у своєму цьогорічному програмовому посланні „про стан Унії", ще й виразно перестерігав американський народ проти довірливости до совєтських усмішок. З позицій сили й, навіть, погроз ужити атомову зброю хоче державний секретар Доллес протиставитися совєтській експансії. Вкінці один з чолових діячів демократичної партії, губернатор Гаррімен, таки просто заявив, що „дух Женеви послужив большевикам димовою ширмою, що з-поза неї вони зробили глибокий прорив". Всі ці заяви походять з січня 1956 р. А проголошена 1 лютого ц. р. Вашингтонська Деклярація Айзенгавера й Ідена та промова цього останнього в Сенаті додали блиску похоронам духа Женеви.

Значить, дух Женеви в міжнародній політиці, бодай покищо, погребаний. А похорон — добра нагода нагадати життєпис небіжчика.

Прийшов він на світ, як мовить сама його назва, в Женеві, в тому чарівному місті, що про нього Талейран сказав: „Є п'ять континентів: Европа, Азія, Африка, Америка і — Женева". Цей вислів вказує на те, що Женева має своєрідний стиль життя, своєрідну атмосферу, своєрідні правила поведінки. Так було вже в часах Талейрана, коли то Женева щойно вступала в склад швайцарської конфедерації, так було й тоді, коли вона в міжвоєнній добі, як осідок Ліґи Націй, стала центром міжнародної політики. Власне тоді дух Женеви дійшов до повного розквіту. Провідники тодішньої світової політики й урядовці секретаріяту Ліґи Націй твердили, що оцей славний „еспрі де Женев" — це дух глибокої гуманности, широких перспектив братерської любови й зрозуміння між народами. Вистачить, мовляв, засісти в женевській атмосфері за спільний стіл нарад, і людські пристрасті заспокоюються, найрізкіші конфлікти вигладжуються, найскладніші проблеми полагоджуються шляхом доброзичливого домовлення. Самозрозуміла річ, що найбільше гордилися духом Женеви беззастережно в нього вірили самі женевці, зацікавлені в тому, щоб цей дух притягав їм заможних чужинців, які залишали б свої гроші в розкішних женевських готелях та магазинах, не перевершених якістю і красою своїх годинникарських та ювелірних виробів.

Слід відзначити одну різницю між сучасним духом Женеви і духом Женеви з доби Ліґи Націй: тоді він не був однозначний з політикою усмішок. Бо тодішні державні мужі не мали звичаю сміятися . . . Чи можете уявити собі обличчя Бріяна, Штреземана або Джона Саймона з посмішкою від вуха до вуха і з вишкіреними зубами, як це бачите на фотознімках сучасних державних лідерів? Політики 20-х і 30-х років були завжди урочисто-поважні. Коли іноді на їхніх обличчях з'являлася усмішка, то була це ледве помітна, дискретна усмішка кутиками уст, усмішка а ля Мона Ліза. Все ж таки, порівнюючи з їхніми великими попередниками XIX сторіччя, напр., з Бісмарком чи Ґледстоном, здебільша насупленими й хмарними, обличчя політиків Ліґи Націй значно пояснішали, їхня поведінка висловлювала погоду духу й самозадоволення.

До канонів женевського стилю належала гарна, бездоганна форма. Мало сказати, що на терені Ліґи Націй зобов'язувала поведінка в рукавичках: там зобов'язували непорочно білі рукавички. Не вільно було ніколи вживати драстичних висловів. А що в політичній дійсності тодішньої доби діялися різні драстичні речі, то вживання лагідних слів на означення поганих фактів було рівнозначне з тушуванням, промовчуванням, а то й перекрученням правди. Можна було державі в себе „вдома" ламати її міжнародні зобов'язання і урочисті приречення, її політика могла бути глумом над примітивними засадами людяности. Але називати речі по імені, вжити відповідного слова на означення таких вчинків, наплямувати їх ясно й голосно — не було вільно. Це вважали б за скандал.

Одним з улюблених засобів женевської установи було зволікання, себто відкладення розгляду драстичної справи на пізніше. Від січневої сесії до травневої, від травневої до вересневої. Мовляв, „не горить", нехай справа відлежиться, нехай утратить свою гостроту. Згодом вибирали окрему комісію і доручали їй простудіювати справу. Комісія, щоб облегшити собі завдання, покликувала до життя підкомісії. Підкомісії зверталися за опінією до експертів. Експерти опрацьовували еляборати, звідомлення, меморіяли. Коли вкінці справа приходила на пленум, схвалювали своєрідним дипломатичним жарґоном написаний комунікат. Найскладніші політичні проблеми Ліґа Націй „розв'язувала" зручно написаним компромісовим комунікатом, над найбільшими людськими стражданнями переходила до порядку гарною фразою. Але від цього не переставали існувати політичні проблеми і не ставали менші людські страждання.

Зайва річ казати, що дух Женеви, яким захоплювалися керівні кола Антанти й секретаріят Ліґи Націй, не був популярний серед тих народів, які, невдоволені з версальської системи, прагнули до її ревізії. Стримане становище держав ревізіоністичного табору до Ліґи Націй поділяли народи, зведені Версальським миром до стану національних меншин в чужих державних організмах. В їх розумінні Ліґа Націй була інструментом політики переможних у першій світовій війні великодержав і їх протеже, держав Малої Антанти, а дух Женеви був для них не духом міжнародної справедливости й гуманности, а духом опортунізму й вузького еґоїзму, духом позакулісових політичних торгів і фарисейства.

Жаден інший народ не мав стільки нагод перевірити на власній шкірі правильність власне такої інтерпретації духу Женеви, як українці. Петиційна акція, в якій українці відкликалися до Ліґи Націй, як до ґаранта договору про охорону національних прав, дала їм безліч доказів, що дух Женеви — це дух політиканських крутійств і облуди. Вже хоч би цей досвід каже нам ставитися з найбільшим недовір'ям до всіх спроб відживити дух Женеви в міжнародній політиці і радіти з того, що він провалився в останній спробі західніх держав зговоритися з большевиками.

СПОДІВАНА НЕСПОДІВАНКА

Хто 18 січня ц. р. в пополудневих годинах слухав східньо-берлінську радіовисильню, той о год. 15,15 почув гураґанні оплески, які були виявом „захоплення" народно-демократичних почувань. Захоплювалися „висланці народу" в східньо-німецькому „парляменті" промовою заступника прем'єра-міністра Віллі Стопа, який повідомив про створення „народної армії" та нового міністерства „народної оборони". Стоп уґрунтував ці потягнення зобов'язанням НДР („Німецька Демократична Республка") у т. зв. Варшавському договорі (мілітарний договір комуністичних держав) та організацією „західньо-німецької найманої армії". Стоп, якого іменовано новим „міністром народної оборони", запевняв „парлямент", що не буде ніякої примусової військової служби. До полудня звітував прем'єр-міністер Ґротеволь про договір приязни та співпраці НДР з червоним Китаєм і вніс пропозицію про порозуміння з Західньою Німеччиною.

Щойно за пів години перед обідньою перервою „посли" довідалися офіціяльно з уст п р е з и д е н т а „парляменту", Дікмана про нові військові закони. На початку пополудневого засідання з'явився за пультом Стоп у ґенеральському однострої „народної поліції", а „посли" могли в окремій залі оглядати однострої нової „народної армії". „Однострої, — заявив Стоп, — в'яжуться тісно з національною традицією німецького народу". А опісля в 45-хвилинній промові уґрунтував конечність проголошення військових законів. „Народна армія є конечною, щоб боронити досягнення НДР, яка є бастіоном миру, поступу та демократії в Німеччині", — почав мулярський челядник в ґенеральському однострої, — п р о д о вжуючи: „Аґресивна політика імперіялістів та шовіністична наймана армія Західньої Німеччини загрожують життю цілого німецького народу, а тим самим і громадянам НДР. Не досить боронити миру словами, але конечним є ґарантувати його оборонним поготівлям. Приявність совєтських військ не скидає з НДР обов'язку творити свою власну оборонну силу".

„Народна армія" не буде сполучена з впровадженням загального обов'язку військової служби. „Зараз, — сказав Стоп, — немає для цього ніякої потреби". Наземні, повітряні та морські збройні сили будуть кількісно обмежені. Цифр не подав Стоп ніяких. „Їх сила відповідатиме потребам оборони батьківщини". Вояки НДР будуть вихowувані в дусі відданости та любови до своєї батьківщини, їх праобразом є великі патріоти Шарнгорст, Ґнайзенав, Блюхер та робітничі провідники Люксембурґ, Лібкнехт і Тельман. Усі вояки, без огляду на військовий ступінь, будуть виховувані на засадах соціялістичної моралі. А вкінці заявив Стоп, що „завдання і суть народної армії є дійсно патріотичні та національні. Вона буде спільно зі славною совєтською армією, визвольною китайською та з арміями народних демократій стояти на сторожі миру".

Цей „щасливий і радісний" момент перенісся з „парляменту" на „народ". І цей саме „народ" прислав „добровільно та спонтанно" кілька сотень листів і телеграмів, в яких заявляє, що він, „бачачи успішну відбудову держави робітників та селян, а рівночасно знаючи про озброєння Західньої Німеччини, вітає створення народної армії". І не тільки східньо-німецький „народ" „захоплений" створенням „народної армії", але, як подавала київська радіовисильня 20 січня ц. р., від громадян Західньої Німеччини наспіли до уряду НДР тисячі листів та телеграм, в яких вони висловлюють з цього приводу свою радість. Хто хоче, хай вірить.

Натомість вірять усі, що Ґротеволь та Стоп, як вірні ступайки Москви, на помах Булґаніна та Хрущова створили „народну армію", яка, як до тепер „народна поліція", буде виповнювати ряди втікачів у вільний світ.

Нестор

Я ТЕБЕ ОБНІМАЮ . . .

Я тебе обнімаю — вві сні,
Я цілую тебе — у думках,
Наяву, так, по-справжньому — ні —
Хіба руки подержу в руках.
Та погляну лиш в очі ясні
І, здається, не вдержусь — впаду . . .
Чим ти в серце занесла мені
Цю хорошу, тривожну біду?
То ж у серці — весняна пора,
Я такий і уже не такий,
Відчуваю, що з кручі Дніпра
Починається шлях мій новий.
У саду — гомінкі солов'ї
Свіжий ранок спішать привітать,
Юні мрії крилаті твої
Над землею Вітчизни летять.
Обніму знов тебе лиш вві сні,
Поцілую у чистих думках . . .
А як хочеться зараз мені
Поносити тебе на руках!

МИКОЛА ГІРНИК

Іван Смолій

ЗРАДА

(Оповідання)

(5)

2

Село принишкло, притихло під мокрими стріхами. Вантажна автомашина котилася повільно болотнистою дорогою з десятком умундурованих людей. Зупинилися в опустілій швабській колонії, походили, понишпорили по ограблених господарствах, і докотилися до сільради.

Голова сільради Кожушок шанобливо й з страхом ждав уже на брамі. Телефона давно відібрано. Їде сам начальник Єгоров. Зістрибнули умундуровані з автомашини. Висунувся з кабіни й сам Єгоров. Широко переступає калюжі, щоб не оболотити своїх офіцерських чобіт. А чоботи офіцерські, подумав Кожушок, делікатні, з фасонними закаблуками. Єгорову вони саме підхожі. Стрункий та красивий. А, чорт! Сміється, а може шльопнути з нагана, що й не кліпнеш.

— Ну, що це в вас за веремія, Кожушок? — гукнув він ще здалека — де той міліціонер?

— Не знаю.

— Не знаєш?

Солдати залягли на ґанку перед сільрадою. А Єгоров та його помічник Бубенко ввійшли за Кожушком у сільраду.

— Не знаю, товаришу — сказав Кожушок. — Тому два дні я послав його з учителькою до мешкання вчителя Юрівського. З того часу ніхто його не видів. Я дивувався, що він не приходить, пішов до його хати, питаю, а вони: та ж він у вас! Та й зачали ми шукати по селі, розпитувати, але ніхто не видів . . .

— А чому ж ти вчора не подзвонив?

— Ба, та ми не знали чи треба. Думали, де засидівся...

— Е, у дівки якої! — зареготався Єгоров. — Дурний ти, Кожушок. Десь його втопили вже або в землю загребли. Казав мені недавно: боюся, погрожують.

— Та може й так. В селі бракує трьох хлопців.

— Вот-вот! А з Потока дзвонять, що нема вчителя. Приїхали ми вчора, квартира пуста, руїна одна, все перекинено. Ще й пічку собачий син запалив, як відходив, та в ній бібліотеку радянську спалив. Вся піч попелу повна та недотлілих книг. І ще записку лишив. Ми, мов, ще вернемося! Отакий син! Ну, Кожушок, плохо кругом. Що ж воно буде?

— Я не знаю, — знітився Кожушок.

— Боїшся? Не віриш нашій владі? Думаєш, що й тебе так упокоять котроїсь ночі? А знаєш, таки упокоять, як не будеш з нами щиро співробітничати. Гляди! Кажи все, що знаєш. Хто б це міг вчинити таке з Курбаком?

— Та певно ті, що повтікали.

— Мудрий ти. Тих уже не здогониш, шкода й балакать. Ти вот скажи, хто тут ще такий в селі лишився, — нахилився Єгоров.

— Давай, голова, по фаміліям. Давай, давай. Пиши, Бабенко!

Кошужок лічив по кругах, по присілках. Бубенкові довго доводилося виводити характеристику кожного підозрілого. Пройшов уже, вичисляючи, всі пальці лівої, потім правої, потім знову повернув на ліву, а Єгоров сидів біля столу і не зводив з нього очей . . .

Врешті Кожушок спинився.

— Ну, всі? — озвався Єгоров.

— Та я, бігме, не знаю, на кого ще казати, — розвів Кожушок безрадно руками.

— Так хватить. Ну, садись тепер і кури. І говори. Ти кажеш, послав тоді Курбака до вчителя?

— А послав з товаришкою Валею, щоб її на квартиру помістити.

— А що ти думаєш про вчителя?

Кожушок курив, затягаючись невміло. Його очка сльозилися, кліпали хитрувато.

— То, прошу товариша так, як вчора вітер дув з-за потока, то з мого комина дим ішов на поле, а нині обернуло дути здолу, та й дим стелеться в другу сторону.

— Вот-вот, хитрий ти! — підніс насмішкувато брову Єгоров. — А він сам?

— З жінкою. То панія велика.

— Як ти говориш? Панія?

— Таке хухане. Він хлопський син, а вона якогось доктора донька. То як її тут привіз, як поженилися, то ходив коло неї, як коло цісаревої.

— А хороша? — підніс знову Єгоров насмішкувато брову.

— О, то знаєте, кого питати! Хлопа! Та то для хлопа на ніщо не здатне!

Єгоров зайшовся покотистим реготом.

— Хитрун ти, дядя! Так покличеш нам тепер того вчителя, а потім товаришку Валю Симоновну. Та ще пожди, скільки там тих?

— Шістнадцять, — відлічив Бубенко.

— Так, Кожушок, покличеш учителя, а потім Валю Симоновну. Та ще оповісти по селу, щоб за годину всі сходилися на мітинг. Поняв?

Кожушок поспішно потвердив і вийшов. За ним вийшов з сільради Єгоров. Він розмовляв хвилину з умундурованими, даючи їм якийсь наказ. Поволі сходили солдати на подвір'я, вилізали на автомашину. Заторохтів мотор, і машина посунулася вибоїстою дорогою, помчала щораз швидше, розбризкуючи болото по плотах.

— Я послав їх в командировку. Хай погуляють годину за селом, — сказав Єгоров до Бубенка, вернувшись в канцелярію. — Хай думають, що ми вже поїхали, нічого боятися. Розумієш мій плян?

— Хочеш переловити всіх на мітинґу.

— Так.

— Плян дуже простий.

— Думаєш, буде невдалий?

— Вдалий. Якщо мати їх у клюбі, виловити буде легко. Але потім вдруге важко буде зібрати на мітинґ.

— Ти про те! Чепуха! Ти знаєш, мені цього парняги шкода. Вдалий був молодець. П'ятдесят голів взяти б за його одну. Не стану я володитись з ними. Треба, щоб страх оволодів ними, щоб десятому заказували . . . А оце він, учитель іде!

Дійсно, у дверях канцелярії з'явився Юрівський. Він вклонився, легко хитнувши головою. Блідість його обличчя кидалася всякому в вічі.

— Прошу! — промовив він непевно, під допитливим поглядом Єгорова.

— Ви хто?

— Я місцевий учитель.

— Всіх учителів з району знаю, — похитав головою Єгоров. — Бувають у мене, розказують про своє життя. А вас не бачив.

— Я кілька разів вибирався в район, але часу мало.

— Вибиралися . . . Багато людей і пам'ять коротка. Не пригадую, як ваша фамілія.

— Юрівський, Павло Іванович.

— Сідайте, Павле Івановичу!

У ПЕРШІ РОКОВИНИ СМЕРТИ

бл. п. **Д-РА ЛУКИ МИШУГИ**

в середу, 8-го лютого 1956,

о годині 8:30 рано

В УКРАЇНСЬКІЙ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ СВ. ПЕТРА І ПАВЛА В ДЖЕРЗІ СИТІ

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА З ПАРАСТАСОМ

Головна Канцелярія УНСоюзу
і В-во „Свобода"

СВЯТА ДЕРЖАВНОСТИ І СОБОРНОСТИ

У Боффало, Н. Й.

Роковини Державного Свята 22 січня відзначила урочисто боффалівська громада в неділю, дня 22 січня. Цього дня у всіх українських церквах міста й околиці були відслужені Богослужби в намірeнні Українського Народу, а в годині 12-тій в полудне на будинку міської Управи побіч американського прапора замаяв український прапор, який вивішено з доручення мейора міста пана Стефана Панькова. В п'ятницю 20 січня мейор міста, в присутності відпоручників місцевої екзекутиви УККА, підписав акт, яким проголосив день 22 січня Днем Української Незалежности.

В неділю вечером в залі дому „Дніпро" відбулася святочна академія, яку відкрив голова відділу УККА п. Іван Вула, передаючи дальший провід над програмою п. Володимирові Чопикові. Святочну промову про значення свята української державности виголосив українською мовою проф. Северин Левицький й англійською мовою п. Володимир Чопик, який, як секретар міської Управи, склав привіт в імені мейора міста. З привітами виступили також представник ветеранів Американської Армії і представник латвійських організацій в Боффало. Акт проголошення Соборности Української Держави з дня 22 січня 1919 року відчитав п. Микола Ставничий, а акт проголошення Українського Дня в Боффало д-р М. Лоза.

В мистецькій частині академії виступили із своїми точками хори УККА і СУМА, декляматорка пані Ніля Стецьків і запрошений на це свято мистець - співак Василь Тисяк, який, крім власних точок виконав ще сольову партію в молитві з опери „Запорожець за Дунаєм", що її відспівав хор УККА. Академія почалася американським гимном, який відспівала п. Галя Припіяк при форт. супроводі проф. В. Безкоровайного, а закінчилася українським гимном, що його відспівали численно зібрані учасники Свята.

О. З.

У Міннеаполіс, Мінн.

22 січня українці Міннеаполісу урочисто відсвяткували Український День роковин Свята Державности та Соборности. Організатором Свята була Управа місцевої філії УККА (голова о. прот. Степан Біляк). У відміну від усіх попередніх років, цього року Міннеаполіс святкував Український День окремо від Ст. Полу, де це свято, відповідно до рішення Управи сейнтполської філії УККА, відбулося на тиждень пізніше — у неділю 29-го січня, при чому увесь склад хору та всі учасники мистецької частини свята були мешканцями Міннеаполісу.

Свято Державности та Соборности в Міннеаполісі розпочалося американським гимном у виконанні збірного хору українців міста, яким керував о. протодиякон Юрій Корсунь.

У вступному слові о. прот. С. Біляк, як голова місцевої філії УККА, привітавши всіх присутніх (було в залі понад 500 осіб), зазначив зміст та мету щорічних відзначень Свята Державности та Соборности, закликав всіх українців до справжньої єдности та до спільних змагань за відбудову нашої втраченої державности.

Реферат українською мовою виголосив д-р Михайло Козак (ООЧСУ), а реферат англійською мовою — проф. університету О. Грановський (голова Центральної управи ОДВУ). Обидва доповідачі, уникаючи дискусійних та не всіми визнаних тверджень, та взаємно себе доповнюючи, дали вичерпну картину перебігу наших визвольних змагань, а також сучасного стану української визвольної боротьби та української проблеми у світі, в умовах все зростаючої загрози для вільних держав світу з боку агресивного російського імперіялізму.

Надзвичайно вдалим доповненням вступного слова та доповідей було прочитане учасником Зимового Походу ген. К. Смовським звернення, голови уряду УНР та головного отамана С. Петлюри, написане ним лише за кілька місяців перед трагічною смертю, все просякнуте любов'ю до України, вірою в її світле майбутнє та закликом до всіх її синів зберігати єдність у боротьбі.

У резолюції, ухваленій одноголосно всіма присутніми на Святі (до речі, так само пізніше одноголосно ухваленій і у Ст. Полі) були підкреслені в основному найважливіші тези рефератів. Резолюцію підписали представники всіх трьох українських церковних громад міста, представники ОДВУ, ООЧСУ, СГД та демократичних організацій (Союз Ветеранів, Т-во Сприяння УНРаді).

Щиро та тепло вітав українців д-р Геролд Калина, сенатор стейту Міннесоти, до речі з походження українець (батьки закарпатці), зазначаючи своє розуміння суті російського імперіялізму та справедливих прагнень українського народу до державности та суверенности. Кілька речень його промови були виголошені досить поправною українською мовою.

Це прихильну та змістовну промову виголосив конгресмен д-р Валтер Джад (республіканець), який спеціяльно прибув з Вашинґтону на запрошення голови філії УККА, щоби відвідати та привітати українців Міннеаполісу в цей день. Конґресмен Джад, визначний експерт Конґресу в азійських справах й у справах поневолених Москвою народів, виявив у промові якнайглибшу поінформованість в усіх деталях нашої боротьби за державність та суверенність і якнайбільше своє співчуття цій боротьбі. Говорячи про зростаючу загрозу комунізму, він згадав, що українці перші у світі поставили збройний опір червоній російській експансії. Він закликав до раїнської пропаґандивної діяльности в Америці, бо саме вона спричинилася до того, що тепер у Вашинґтоні чимало політичних діячів думають про Україну та українські справи зовсім інакше, ніж думали раніше.

Серед надісланих привітань від провідних політичних діячів стейту (губернатор стейту Орвіл Фріман, голова міста Міннеаполісу Ерік Гоер, голова Ст. Полу Джозеф Діллон, федеральний сенатор Едвард Тай та інші) особливе значення та вагу має надіслане з Вашинґтону привітання федерального сенатора Гюберта Гомфрі (демократ). Сенатор Гомфрі зазначає, що, через важливі державні справи, він особисто не має змоги привітати українців на їхньому святі. Далі він зазначає, що він хоч і не буде 22 січня серед українців, але, відзначаючи цей день, звертається до Сенату Америки з спеціяльною резолюцією, в якій виступає у захист українського народу та християнства в Україні. Далі резолюція просить президента Америки поінформувати американських представників в ОН. і зарекордувати цю резолюцію в протоколах Об'єднаних Націй. Наприкінці листа Гомфрі ще раз згадує про переслідування українських Церков та ще раз вітає українців Міннесоти зі святом Державности та Соборности, звертаючись одночасно до філії УККА з проханням познайомити всіх українців стейту з його листом до УККА та з його резолюцією до Сенату.

На жаль, мистецька частина Свята стояла на значно нижчому рівні, ніж його офіційна частина. Зміст цієї частини Свята був досить різноманітний та цікавий. Крім виступів хору було кілька сольових співів (пані О. Мухіна — Кей, відома співачка, пан О. Сагуленко, панна Е. Берецька). Цікаву інсценізацію виконала група молоді СУМА (текст та режисура п. Б. Грінвальдта) — перед глядачами пройшли у яскравих уривках всі етапи боротьби України за державність та соборність, починаючи з запорожців та гайдамаків і кінчаючи вояками армій УНР, УГА, Карпатських Січовиків та УПА.

Великий успіх у глядачів здобув також виступ групи танцюристів, переважно дітей, церкви св. Арх. Михаїла (керівники п. В. Павлюк та пані М. Ясенюк), особливо справді артистичний танець малого хлопця Умерова. Рясні оплески здобули також виступи юної, але багато обіцяної здібної піяністки панни Ірини Біляк та декляматорки (пані О. Колісниченко та панни Ірма Машталір і Люся Міњкович), особливо дві останні.

Удекорування сцени зробив артист-маляр О. Канюка. Окрасою внутрішнього оформлення Свята були виставлені полковником А. Філоновичем дорогоцінні оригінальні історичні документи часів УНР: всі Універсали Центральної Ради та різні фота тих років. Добре також були задемонстровані осяги українського народнього мистецтва (пані Марія Процай) та зразки найкращих видань періодичної української преси та книжок (п. М. Палій). Не зле також була оформлена виставка осягів місцевого українського спортового т-ва „Київ" (М. Лозовий).

Микола Дербуш.

Д-р Дмитро Бучинський

„ВСЕСВІТНІЙ ТЕАТР

(TEATRO MUNDIOL)

„Воліла б я радше сама дістати тисячу докорів, як комусь зробити один, однісенький" — пише в своїй „Історії Душі" св. Тереса від Дитяти Ісуса. Коли починаю писати ці рядки, хотів би бути далеко від докорів. Коли згадаю дещо подібне до докору, то просив би за такий його не брати, бо згадую це не для докору, а бажаю поділитися з деяким досвідом, який може не раз нам пригодитися.

Сподіюся, що багато з моїх Дорогих Земляків пригадають собі мої розпачливі листи, що їх я писав якраз чотири роки тому у справі театральних творів. Ішло про те, що поважне видавництво у Мадриді, Мануеля Аґіляра заплянувало видати „Енциклопедію Театральних Творів" усього світу. Видавничими справами керував тоді шурин видавця, якого я відвідав, який відкинув мою пропозицію співпрацювати з українським театром, мотивуючи тим, що його Україна не цікавить, бо це справа москалів і поляків, які зроблять за нас, що буде треба. Наша розмова, яка часом переходила в лайку, закінчилася нічим аж по двох годинах.

По тижневі одержав я письмо від редактора запланованого твору: „Мій Пане, посилаю Вам рамовий листок, якого треба придержуватися при редаґуванні статтей для нашої Енциклопедії Театральних Творів. Був би я Вам вдячний, коли б Ви по написанні першої статті післали мені її, щоб можна дати всі потрібні пояснення. З повагою до Вас здоров'ю Вас Артуро дель Гойо".

Щойно тоді усвідомив я собі, що почалась моя „трагедія". В мене не було ні одного театрального твору, а про допоміжну літературу (театральну) годі було думати. П. Гойо, який був присутній при нашій розмові з видавцем переказав мені, що пізніше видавець був „дуже задоволений зі схрещення зброї зі мною і він переконався, що є не тільки Україна, а що українці такі самі гарячокровні, як еспанці". Пояснив мені, що матеріяли для твору опрацьовують вже під року, редакційну працю замикають в квітні-травні наступного року.

У своїх листах до наших наукових інституцій, видавців, організацій, поодиноких осіб (написав понад 100 листів), просив я не багато, а різнородні театральні твори без тексту яких, при найкращій волі і знанні твору, статті не можна було написати, бо треба було виписувати всі дієві особи. Відповідали мені (імен не хочу згадувати), бо це був би докір, але відповідали: 1. „За такий короткий час навіть у Львові, в нормальних часах бажаних статтей не можна б приготовити. Треба, за всяку ціну роздобути відповідні праці (цитували мені велику бібліографію), 2. „Коли Ви не є спеціялістом на полі українського театру, то обов'язково треба, щоб зредаґовані матеріяли переглянув фахівець" (але фахівця не вказували), 3. (Були такі автори, яких я просив, щоб прислали свої твори й короткі біографічні відомості, що писали просто: „не хочу публікуватися у фашистівськім журналі".

Мушу й присмно мені підкреслити, що мій клопіт такі найкраще й найправильніше зрозуміли „наші найменші", між якими я є найменший, а це звичайні люди, що розуміють наше служіння, на чужині — Батьківщині.

Було кілька моментів, що здавалося книжка вже не появиться. Найгірше було, те, що її редактор п. Гойо тяжко захворів, постав нелад у друкарні, трудно було позбирати розгублені матеріяли. При цьому пропали три наші статті; але книжка, вкінці появилась. Називається „Театро Мундіяль (Всесвітній Театр) **1700 театральних творів старих і модерних, національних і чужинецьких"**, зредаґував Артуро дель Гойо. Видання Аґіляра, Мадрид, 1955, сторін XII+1270, великого енциклопедичного формату; з друкарні Бензаля в Мадриді. Друкована в дві колонки на доброякісному білому папері, оправлена в синє полотно, зі золотими витисками на хребті і мистецькою сорочинкою.

Останні сто сторін — це знаменитий абетковий покажчик авторів, країн, назв творів в оригіналах й еспанському перекладі. Матеріяли друковані в абетковому порядку авторів, за схемою (ім'я й прізвище) з датами народження і смерти, і зазначенням національности. Назва твору в еспанському перекладі й оригіналі. Означення твору: його рід, коли написаний, коли перший раз був виставлений на сцені, театр, режисер; які має нагороди, коли появилось перше видання друком. Список дієвих осіб; час і місце акції. Зміст твору, з важливішими цитуваннями. Генеза твору, фрази критики. Видання твору, переклади, студії з датами.

Для еспанських редакторів багато журби й студій не було, бо історія кожного еспанського театрального твору є на перших його сторінках, включно до реєстру артистів, що перший раз відтворювали ролі, з усіма потрібними датами. На нашу думку це гарний звичай і його варто наслідувати.

Між 42-ма країнами є також Україна, на нашу скромну думку, не так дуже зле репрезентована 31 театральним твором 25-тьох наших письменників. Наші найближчі сусіди репрезентовані: Московщина 48 творів (опрацьовував еспанець, бо не знайшовся москаль, Д.Б.). Польща 16, Чехословаччина 3, Румунія 1; зі слов'янських братів є Словенія 3, Сербія 3 і Хорванія 1. Три наші статті загубилися (про що я не знав).

Наші драматурги репрезентовані тільки від Ковляревського, бо ніяких матеріялів про старий театр не повелося роздобути.

Наклад видання майже проданий (три тисячі примірників). Скоро розпічнуть працю над другим, поширеним виданням (2-3 томи). Я маю всі можливості дальшої співпраці, але не маю матеріялів. Мої статті, як бачу практично, не є гірші від других співробітників. Практично, присвячено нам у книзі — разом приблизно 31-32 сторони. Кардинальних, чи головних „гріхів" також не бачу, хоч можливо, що якась помилка трапилася, але це вже не моя справа, а нашої критики. Цілком щиро повторяю слова Марка Аврелія: „Коли мене хтонебудь буде переконувати, що я роблю зле, то я, з великою приємністю буду робити інше. Але я шукаю правди, яка ніколи нікому не зробила кривди, а шкода й кривда дістеся тільки тому, хто вперто обстоює свої помилки і своє незнання".

Статті були оплачувані „мізерно", як інформував мене редактор, гонорарі були причиною, що деяка кількість співробітників, цілком відмовилась від праці, але ми все мусимо пам'ятати, що нас, передусім мусить цікавити співпраця, а не гонорар.

Треба підкреслити, що видання дуже старанне. Мене опанував страх з нашими іменами й прізвищами, яких я цілком не еспанізував, бо вважав це пониженням і безвідповідальністю, і мушу сказати, що редактор і коректори в цьому випадку працювали дуже солідно. Трапляється тут і там маленьке перекручення, але їх так мало, що книгу під цим оглядом треба назвати — бездоганною.

З ВІДЧИТОВОЇ ЗАЛІ

Українське пластичне мистецтво поза Україною

(Доповідь проф. С. Литвиненка у Филаделфії)

Останній вечір Українського Літературно-Мистецького Клюбу у Филаделфії присвячений був проблемі українського пластичного мистецтва поза межами України. Голова Спілки Українських Образотворчих Мистців проф. Сергій Литвиненко з Ню Йорку виголосив доповідь, в якій в загальному поінформував про стан українського мистецтва у вільному світі. Доповідь проф. Литвиненка охоплювала час від перших повоєнних днів до сьогодні. Він змалював змагання українських мистців виявити своє мистецтво в найважчих воєнних і післявоєнних обставинах. Цілий ряд виставок на терені Німеччини й Австрії вказує про живучість українських мистців. Під цю пору Об'єднання Українських Мистців нараховує кругло сто членів - мистців. Живуть вони в різних країнах Европи і Нового Світу, головно в Німеччині, Франції, Австрії, як теж у ЗДА, в Канаді, Арґентині, Венесуелі й інших країнах. Найбільше українських мистців знайшло азиль і можливість праці у ЗДА, та й головно у Метрополії Ню Йорку. Тому теж і тут українські мистці найбільше себе проявляють. Вже на терені ЗДА, від 1948 року почавши, відбулось кільканадцять виставок українського мистецтва. В найближчому часі Об'єднання Мистців плянує кілька нових виставок, в тому числі виставку праць молодих мистців, які студіюють у високих американських мистецьких школах. Під патронатом Об'єднання Мистців є дві мистецькі студії, у Ню Йорку і у Филаделфії, де виховується мистецький доріст. Українське мистецтво живуче і доказом цього є діяльність наших мистців у вільному світі. Доповідач звернув увагу на недостачу у нас фахової критики. Звичайно критичні нариси і рецензії пишуть таки самі мистці. Доповідь проф. Литвиненка знайшла велике зацікавлення у слухачів, тим більше, що вона дуже на часі з уваги на виставку праць живучих українських мистців, яка була останнього часу відкрита у Филаделфії. Варто було б, щоб, як доповнення до цієї доповіді, могли ми послухати ще окремо доповідь про мистецькі шляхи нашого теперішнього образотворчого мистецтва.

Після доповіді Управа Клюбу влаштувала для гостя з Ню Йорку прийняття, під час якого присутні мали змогу обмінятись думками про мистецькі і літературні новини та й потребу затіснення зв'язків між окремими осередками, де живуть діячі нашої культури.

Т.

● Група англійських парляментаристів жидівського походження заініціювала пересилання парляментові в Ізраїлі дарунку від англійського парляменту: великого семираменного срібного свічника з рисунками та цитатами з Старого Завіту.

Посадник міста Боффало п. Ст. Паньків підписує в приявності відпоручників екзекутиви місцевої філії УКК декларацію про проголошення Дня Української Незалежности.

МУЗЕЙ УКРАЇНСЬКОГО ВІЙСЬКА ПРИ УКРАЇНСЬКОМУ ВОЄННО-ІСТОРИЧНОМУ ІНСТИТУТІ В ТОРОНТО, КАНАДА

Український Воєнно - Історичний Інститут утримує величезну збірку воєнно-історичних пам'яток, отих німих свідків нашої недавньої слави і державности, що знаходяться в зорганізованому музею і що їх час до часу показується на пересувних виставках, яких до цього часу відбулося вже 36, як в Европі, так і в Канаді.

Головною темою Музею Українського Війська є врятування від загибелі цінних історичних пам'яток і документів з бурхливої доби недавніх Визвольних Змагань, з тим, щоб їх у майбутньому передати Золотоверхому Києву — столиці вільної Української Держави.

Вояки-побратими! Хто розуміє нас і поділяє наші заміри — збільшуйте наш Музей і своїми пам'ятками, посилаючи їх на адресу:

UKRAINIAN WAR HISTORICAL INSTITUTE
206 Westminster Avenue
Toronto 3 — Ontario — Canada

В імені Дирекції Інституту
Михайло Садовський
Микола Битинський

ПРО КУРСИ МОДЕРНИХ ТАНКІВ

Чи потрібно курсу модерного танку для нашої молоді в Америці?

Таке питання поставив перед собою 64-ий Відділ СУА в Ню Йорку і, знайшовши позитивну відповідь, зразу став здійснювати цю ідею.

Який вислід? Вповні задовільний!

Зацікавлення у вивченні кроків фокстрота, танґа, румби, самби, свінґа і мелодійного вальса виявилось в розентузіязмованих зголошеннях і точній фреквенції на двох досі відбутих курсах в листопаді і грудні 1955 року та дає можливість до зорганізування третього курсу в лютому 1956 року. Перед евентуальним дальшим плянуванням, Управа 64-го Відділу СУА бажає підкреслити такі найважливіші мотиви, що причинилися до організування згаданих курсів.

Передусім — вони допомагають до творення свого власного культурно - розвагового середовища для наших дітей, такого конечного в сьогоднішній дійсності. Вони дають нашій молоді змогу товариської зустрічі, що в дальшому викличе піддержування взаємної дружби і приязні.

Іншим, не менш важливим чинником, є — додаткове присвоєння товариської культурної поведінки, яку наші діти часто затрачають, а тут мають змогу її набути.

Не забуваймо теж, що організування таких курсів — це традиційне продовжування довголітньої активности в цій ділянці колишніх курсів товариських танків для молоді, що їх провадили в краю Тамара Панченко, Т. Витвицький, Р. Лопатинський та інші.

Сьогодні, Відділові СУА вдалось з'єднати для керівництва чи не одинoку українську фахову силу — п. Марію Задорожну, яка вже від ряду років займалась провадженням таких танкових курсів в Америці, а саме у відомій танковій студії Артура Миррей у Филаделфії. Вона провадила курси танків для воєнних ветеранів по шпиталях і їхніх клюбах та вчила танків на курсах для дітей і молоді, що їх організовано при різних американських школах й установах, як ІМКА, ІВКА і т. п.

Л. Л.

УСПІХ УКРАЇНСЬКОЇ ГРУПИ НА МІЖНАРОДНОМУ ВЕЧОРІ В НЮ ЙОРКУ

Т. зв. „Мері Свіфт-Форум" уладило в неділю, 29 січня ц.р. в залі „Штайнвей Концерт-Голл" (113 Вест 57 Ст.) під гаслом „Пошана до Америки" міжнародний Вечір з концертовими виступами й прийняттям. Головним промовцем була пані Емілі Рузвелт, кузенка колишнього президента Теодора Рузвелта, яка промовляла на тему „Світла на овиді". Концерт був виповнений трьома сольоїстками: Марія Мадрісотті, сопран, італійка, Петро Райков, баритон, болгарин, і Кармен Невес, сопран, бразилійка. На програмі зазначено, що народні одяги запрезентують „молоді пані", репрезентантки (за черґою, як зазначено на програмі) — Польщі, Італії, Естонії, Фінляндії, Мадярщини, України, Бразилії і Франції. Трьома українками були панни: Люба Баран з полтавському одягу та Орися Шепарович і Ліда Білик в гуцульських одягах. Вони були представлені публіці і своєю появою та своїми прегарними одягами зробили помітне враження, що виявилось в тому, що зібрані стрінули їх гучними оплесками. Пан Роман Олесницький був делеґований туди від УКК.

ВИКОНАЛИ СВІЙ ОБОВ'ЯЗОК

У цій рубриці друкуємо з признанням і подякою імена тих громадян, що прислали свою пожертву на фонд дитячого журналу „Веселка".

СПИСОК Ч. 48

А. Косович, Шикаго	$ 5	М. Соврас, Бурлінгтон	1
І. Савчин, Фила.	5	Н. Бурак, Фила.	1
М. Солошнка, Маршфілд	5	Г. Крук, Гейзел Парк	1
В. Нагірняк, Мілвокі	5	Прот. о. А. Кіть, Міннеаполіс	1
П. Ферик, Трентон	4	В. Петришин, Рачестер	1
М. Рибак, Шикаго	4	Д. Галущак, Еспаноля	1
М. Кузик, Шикаго	4	О. Ерстенюк, Стемфорд	1
І. Волосенко, Лонг А. С.	3	М. Гайда, Кембрідж	1
Д. Матковський, Фила.	3	Н. Примак, Балтімор	1
С. Страшник, Дітройт	2	А. Касарда, Ляшін	1
В. Гнінер, Мейплевуд	2	Г. Ролмка, Дітройт	1
С. Ходновський, Гановер	2	П. Муха, Абіон	1
Г. Стоякевич, Гайставн	2	Е. Гец, Трентон	1
Н. Данко, Гері	2	Т. Шевчук, Пасейк	1
Б. Гірчиця, Кліфтон	2	В. Чижик, Шикаго	1
М. Півцьо, Савтпорт	2	Д. Луців, Нюарк	1
П. Ольховецький, Фила.	2	М. Степанчак, Ню Бритейн	1
Інж. О. М. Тишовицький, Лос Анджелес	2	Т. Хофай, Олд Фордж	1
А. Біловус, Акрон	2	К. Прокопек, Ірвінгтон	1
М. Сухарчук, Елирія	2	А. Кузишин, Ню Йорк	1
Я. Чипак, Петерсон	2	І. Ковалюк, Ню Йорк	1
К. Конік, Вунсакет	2	А. Яремий Пітсфілд	1
Д. Будаковський, Олбані	2	П. Брезіцький, Ню Гейвен	1
Г. Ковпак, Скрентон	2	Д-р Е. Стецьків, Боффало	1
І. Гіряк, Ню Йорк	2	Д. Галонжка, Рокебері	1
М. Петришин, Н. Смирна Біч	2	Е. Косик, Флямінг	1
В. Павлів, Масапеква	2	В. Іванчишин, Бруклин	1
І. Стасюк, Елизабет	2	Ф. Левко, Міннеаполіс	1
О. Наконечна, Монтреал	2	Т. Гнатів, Лудлов	1
Н. Рибак, Шикаго	2	Д. Кравець, Шикаго	1
Л. Поліха, Дулутт	2	П. Міляновський, Вотервліт	1
І. Касянівський, Шикаго	2	Д. Голубець, Йонґставн	1
Інж. Б. Лучаковський, Фила.	2	С. Петрик, Шикаго	1
М. Орлин, Евастон	2	С. Мисак, Ню Йорк	1
П. Псюк, Рачестер	2	Б. Микитин, Інглевуд	1
Д. Шидловський, Маттапан	2	Т. Ступар, Ла Порте	1
І. Шмігулець, Балтімор	2	А. Дутка, Дітройт	1
Т. Руцицький, Ганнібал	2	М. Тимець, Дорчестер	1
Д. Чорній, Дітройт	2	А. Цебак, Гері	
І. Гуменюк, Шикаго	2	Н. Ліпинський, Йонґставн	1
А. Гудзовський, Джексон Г.	1.10	І. Стратичук, Ню Гейвен	1
В. Гич, Тімминс	1	Т. Михнів, Томастон	1
М. Паранич, Фила.	1	П. Годяк, Сентер Лайн	1
П. Горбулик, Орегон	1	І. Самуляк, Боффало	1
Б. Малиновський, Міннеаполіс	1	Н. Бандровський, Джонставн	1
С. Масенко, Мілвокі	1	П. Кухар, Менчестер	1
П. Барвінов, Шикаго	1	Д. Гуменюк, Шикаго	1
В. Березюк, Гіббінг	1	Е. Затонський, Фила.	1
С. Оборковський, Шикаго	1	В. Бутрин, Фила.	1
А. Семів, Рачестер	1	П. Домінік, Кройдон	1
П. Кріль, МекКісракс	1	А. Гнатів, Міннеаполіс	1
Т. Чорновписький, Рачестер	1	Л. Клочко, Дітройт	1
С. Бурбела, Ірвінгтон	1	Разом	$ 168.60
Р. Вомпел, Фила.	1	Раніше проголошено	$ 9,363.91
М. Заплітний, Вунсакет	1		
А. Ціревіч, Найлес	1	Разом	$ 9,532.51

З НАУКОВИХ КОНФЕРЕНЦІЙ УВАН В ЗДА

Пленарна Конференція, присвячена Великому Князеві України-Руси, Ярославові Мудрому

18-го грудня відбулась пленарна конференція УВАН у ЗДА, присвячена добі Ярослава Мудрого, 900-ту річницю смерти якого УВАН недавно відзначила виданням книжки „Катедра Святої Софії в Києві".

Доповідь проф. Д. Чижевського: „Ярослав Мудрий в українському фолкльорі"

Проф. Д. Чижевський сказав, що старовинний український епос мало зберігся в Україні, витіснений, очевидно, новішими козацькими думами. Та він заховався у Великоросії у так званих „билінах" чи по-народньому „старинах". Ці старини циклізовані коло певної особи. Наприклад, вони детально описують події доби Володимира Великого, хоч сам „Володимир — Красне Сонечко" схарактеризований досить схематично. Є старини, присвячені Володимирові Мономахові, який був популярний завдяки своїй мирній політиці.

Сюжети, зв'язані з Ярославом Мудрим, можна знайти в „Слові о полку Ігоревім". Дослідник Ляценко звернув увагу на старину про Солов'я Будимировича. Хоч там говориться про Володимира - Красне Сонечко, але події, очевидно, відповідають добі Ярослава Мудрого.

Проф. Чижевський переказав сюжет старини про Солов'я Будимировича, де згадується, як будує він в Києві чудовий палац. Також пісні про Юрія (Єгора-Єгорія) приводять до Ярослава, бо він був хрещений на Юрія. Свята Софія згадується, як мати. У піснях про Юрія типовими є описи його мук, але говориться, що він рятується, і далі співається про те, що він будує церкви, торує шляхи, прокладає путь Дніпром, валить ліс. Очевидно — це аналогія з діяльністю Ярослава, який заснував у Києві метрополію. Впорядкування землі згадується у споґадах Мономаха. Старини ж приписують Юрієві культивування землі.

Доповідач закінчив свою доповідь словами про те, що зв'язок Ярослава Мудрого з Солов'єм і Юрієм є тим часом гіпотезою, але гіпотезою імовірною. Великий князь мав лишитися у пам'яті нащадків. Потрібні дальші дослідження старини, щоб ці гіпотези підтвердити.

Доповідь проф. О. Повстенка: „Архітектура доби Ярослава Мудрого"

Доповідач підкреслив, що в літопису згадано три будови Ярослава Мудрого: собор Святої Софії, монастир Святої Ірини і Золоті Ворота. Але цим його будівельна діяльність у Києві не вичерпується, — він будував ще у старому місті, в так званому „старому граді". Є також дані про його будівництво в інших містах. Наприклад, брат Ярослава, Мстислав Тьмутороканський, розпочав у Чернігові будову собора Святого Преображення, але не встиг закінчити і це будівництво закінчив Ярослав Мудрий.

Спільне у церквах — Десятинній, соборі Святої Софії і соборі Преображення — однаковий плян, що прийшов з Херсонесу. Київська архітектура не мала спільного з романською. Візантійський ренесанс лишився у Києві, інші храми повторювали лише київські пляни, але не повторювали деталей, наприклад, мозаїку знайдено лише в Києві.

Архітектура будов Ярослава Мудрого дуже відмінна від архітектури інших будівників. Вежі київських церков мали почасти оборонний характер, під час небезпеки в них переховували скарби. Монастир св. Ірини і Золоті Ворота будовано в різний час. Останні були в головному валу і очевидно були найміцнішою брамою.

Доповідач продемонстрував останні спроби реконструювати первісну будову собору Святої Софії, що, як відомо, пізніше була дещо перебудована. Останніми роками під тинькою найдено арки, які допомагають відтворити уявлення про собор у його первісному вигляді.

Л. Д.

ВСЯЧИНА

ЖІНКИ ЧУТЛИВІШІ НА ЕЛЕКТРИЧНІСТЬ ВІД ЧОЛОВІКІВ

На зборах Американського Інституту Електричних Інженерів в готелі „Статлер" в Ню Йорку реферували про те, що жінки чутливіші на електричність від чоловіків. Два інженери з Каліфорнійського університету в Берклі ствердили, що чоловіки витримували електричний струм силою 15.87 тисячних ампера, а жінки тільки 10.5 тисячних ампера. Ці інженери твердять, що причина цього явища не в різниці статті, тільки в тому, що жінки мають чутливішу нервову систему, а при тому і слабші мускули.

СЕСТРА НАПИСАЛА КНИЖКУ ПРО БРАТА АДЛЕЯ СТІВЕНСОНА

Пані Елизабет Стівенсон Айвес написала книжку про теперішнього, і давнішого, демократичного кандидата на президента — Адлея Е. Стівенсона. Ця книжка називається „Мій брат Адлей", і має 308 сторінок. Авторка цієї праці — це на два і пів року старша сестра демократичного політика, і вона вважає свого брата за найздібнішу людину в світі. В цій книжці повно родинних анекдот і зворушливих спогадів. З неї довідуємося, що прадід Адлея був віце-президентом в уряді президента Клівленда, а батько також був визначним політиком. Один із його прапрадідів був приятелем президента Линколна. Ця книжка може допомогти Адлеєві в його виборчій кампанії, яку він вже веде, поки що за номінацію на демократичного кандидата на президента.

МАТИ ВРЯТУВАЛА СИНА З ПАЩІ КРОКОДИЛА

В Південній Африці коло Йоганнесбургу мати почула крик свого шестирічного сина, і коли збігла з хати, побачила, що крокодил, на шість стіп завдовжки, вхопив її сина. Мати голіруч кинулася на крокодила, і їй вдалося вирвати дитину з пащі тварюки, але син при тому втратив одну ногу. Це ділося на ріці Умбулюзі. Крокодил вхопив хлопця, який бавився на березі ріки, і втікав водою, в якій відбувся бій матері з тварюкою.

ЕЛЕКТРИЧНА БАТЕРІЯ ЗБІЛЬШУЄ РІСТ НОГИ

Д-р Чарлз Н. Піз на зборах Американських Ортопедистів реферував про те, як малі електричні батерії, вбудовані в дитячі ноги, спонукують кости до росту, і вирівнюють дитячі ноги, коли одна з них є коротша. Цього способу вживали вже в 18 випадках. Одній дитині відросла нога впродовж дев'ятьох місяців на три чверті цаля, коли до коротшої ноги вставлено електричну батерію над коліном.

МАШИНА ДЯКУВАТИМЕ ЗА ПРОДАНІ ПОШТОВІ МАРКИ

Поштовий Уряд в Вашингтоні випробовує такі машини, які мають дякувати покупцям, які в них купуватимуть поштові марки. Коли хтось вкине монету, то з машини вилетить значок, і крім того машина виголосить таке речення: „Дякую вам за куплені значки!" Тепер ця машинка коштує 4,000 долярів, але незабаром ціна її впаде до 1,000 долярів, або й ще нижче.

Ред. Вол. Душник вернувся до ЗДА після двох з половиною років служби у Бразилії

(Закінчення зі стор. 1-шої)

ючи ці країни. В результаті заходів і праці, керованої п. Душником агенції, переселено до країн Південної Америки понад 2,100 політичних втікачів з Европи в рямках ЮСЕП та понад 2,500 втікачів поза цією урядовою агенцією. В своїй праці п. Душник мав повну підтримку і допомогу з боку місцевих американських дипломатичних представництв, як теж німецьких, італійських і грецьких та голляндських амбасад в поодиноких країнах. — Безпосередньо після виїзду п. Душника до Бразилії, кожна американська амбасада в Південній Америці одержала підписану державним секретарем Доллесом каблеграму з інструкцією допомогти п. Душникові в здійснюванні переселенчої програми ЮСЕП. Перебуваючи в Південній Америці, п. Душник був у тісних зв'язках з місцевими українськими колоніями. В рямках своєї праці п. Душник зібрав теж від переселених туди політичних втікачів чимало матеріялів, які мають велику вартість для поборювання міжнародного большевизму. Разом з п. Душником перебувала в Бразилії його дружина Марія та їх син Марко. П-ні Душник була активна в товариському житті місцевої дипломатичної колонії, включаючи в свою активність теж і різні українські культурні програми. — Повернувшись до ЗДА, п. Душник залишається в штабі Національної Католицької Добродійної Конференції та продовжуватиме свою працю в дальшому здійснюванні програми ЮСЕП для втікачів.

Мґр. Роман Олесницький здобув науковий ступінь на американському університеті

(Закінчення з 1-ої стор.)

та урядів англомовних держав. Принагідно мґр. Олесницький проводив по Західній Україні численні делеґації англійських парляментаристів і журналістів. Під час т. зв. українсько-польської нормалізації, Українська Парляментарна Репрезентація з віцемаршалом Сойму п. Василем Мудрим на чолі запропонувала п. Р. Олесницького до польської дипломатичної служби, до якої він вступив у квітні 1936-го року і вже в травні т. р. приїхав до Ню Йорку на пост торговельного атташе в місцевому польському посольстві. На тому пості він був до січня 1939-го року, зрезиґнувавши тоді з нього в наслідок провалу „нормалізаційної" політики. Після того займався різними торговельними підприємствами, а від деякого часу працює в канцелярії УКК, виконуючи рівночасно функції тимчасового редактора англомовного „Українського Бюлетеню". — Дружина м-ґра Олесницького активна в місцевому українському житті, зокрема в Пластприяті, а їхні народжені в Америці дочка і син виховуються в українському дусі та українській свідомості.

Стівенсон і Кіфовер на тих самих зборах критикують республіканців

Фресно, Каліфорнія. — На тих самих зборах виступали обидва демократичні кандидати на президента Адлей Е. Стівенсон і сенатор Естер Кіфовер. 3,000 присутніх аж 43 рази оплескували промову сенатора Кіфовера. Адлея Стівенсона оплескували менше разів, але зате дуже оваційно при привітанні і на кінці його промови. І сенатор Кіфовер і Адлей Стівенсон критикували республіканців і консервативних демократів, та твердили, що республіканський уряд тратить ґрунт під ногами в ЗДА і симпатії закордоном. Стівенсон закликав президента Айзенгавера і державного секретаря Джана Ф. Доллеса до того, щоб ані не відкидали ані не приймали совєтських пропозицій про заключення приязни без докладного обміркования. Більшість делеґатів мала відзнаки Стівенсона, бо його прихильники організували ці збори.

● **Грецький архиєпископ** Макарій славив англійського губернатора на Кипрі, маршала Гардінґа, як „славного вояка й мудрого дипломата", але протиставив йому брутальну поведінку англійських вояків. Він навів конкретні випадки важкого побиття політичних в'язнів при переслухуванні їх. Найбільшим клопотом для англійців на Кипрі є тепер шкільні діти, які роблять вуличні демонстрації, пошкоджують англійські військові авта й обкидують камінням вояків.

● **У Східньому Берліні** засуджено на смерть дві особи на довготермінову в'язничну кару, ще три — за намову до втечі на Захід та сприяння в утечі. Президент західньо - німецького парляменту відчитав заяву, якою західньо - німецький парлямент тавруючи комуністичне „правосуддя", перестерігає, що виконання цих смертних присудів було б звичайним убивством.

● **У негритянській дільниці** Ню Йорку, Гарлемі, зчинилася бійка між представниками двох ґанґстерських ватаг малолітніх „коменчів" і „вайсроїв", в якій пістрелено двох хлопців: 15-річного Антонія Роблеса і 19-річного Міґуела Розарія.

● **Американська Академія** Хірургів - Ортопедистів повідомляє, що при допомозі атомової радіяції їй вдалося знайти спосіб зберігати довший час людські кості в свіжому стані, щоб потім можна було їх пересаджувати на інші людські організми.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 17-мільйонового майна УНСоюзу.

СОБАКИ НА КАНАДІЙСЬКІЙ ПІВНОЧІ

Модерна людина звикла розглядати літак, як універсальний засіб транспорту на Канадійській Півночі, але сани з собачим запрягом насправді такі ж важливі в тих околицях зимою сьогодні, як і в часах, коли ту Північ відкрито. Пес є частиною традиції й історії Канади. На нерівних, скелистих просторах Лябрадору, на північно-східньому побережжі Канади, епідемія серед запрягових собак привела мешканців на край руїни: у 1954 р. більше як половину собак прийшлося вбити через собачу чуму, занесену туди з лісів дикими лисами і вовками.

В інших районах вигинула половина собак, а в деяких оселях чума знищила дев'ять собак на кожних десять. Ввесь транспорт саньми, що їх тягли собаки, припинився і припинилася достава пошти, харчів і медикаментів до осель через снігом вкриті ліси. Ескімоси, які звичайно вживають собак для тягнення санок по леді під час полювань здовж побережжя, не могли вибиратися на здобування головного засобу свого прохарчування: м'яса фок і моржів. Лікарі й місіонарі не могли відвідувати потребуючих.

Щоправда, для втримання людей при житті скидувано з літаків найконечніші речі, але літаки не були в силі заступити собак. Та навіть, коли з літаків скинено теж сироватку проти собачої чуми й епідемію зупинено, то все ще мисливі-трапери і мандрівники не осмілювалися вибиратися в подорож собачим запрягом, побоюючися, що недуга може знову проявитися і собаки погинуть під час мандрів у лісах.

Були надії, що 1955 рік буде добрий на щенята і що впродовж цього одного року можна буде мати в запрягах свіжих молодих собак. На жаль ці надії не справдилися; 1955 рік був дуже вбогий на приріст. Треба буде кількох років на заповнення втрат у собачому населенні на Лябрадорі, а це значить кілька важких років для мешканців тієї і так трудної для життя землі.

Тим часом на інших теренах великої Півночі, що простягається тисячі миль впоперек нашого континенту, собачі запряги є постійно в роботі на арктичних і субарктичних шляхах. Королівсько-Канадійська Кінна Поліція (РСМП) має в своїй службі около 250 незапрягових собак, а крім того 22 спеціяльно вишколені поліційні собаки в семи канадійських провінціях. Запрягові собаки відбули в минулому році майже 60,000 миль дороги під час поліційних патроль. Поліційних собак вживано у 989 випадках і собакам треба завдячувати зловлення половини злочинців, на сліді яких була поліція. Одна поліційна собака, Сілвер, дістала в нагороду срібний нашийник за викриття грабіжника банку в Брит. Колюмбії, знайдення 27,000 дол., що їх він украв, і відшукання револьверу, що його було вжито при нападі на банк.

(„Канадійська Сцена")

Посмертні Згадки

ІЗИДОР ГЛИНСЬКИЙ, член Т-ва Запорозька Січ Відд. 21 УНСоюзу в Джансон Сіті, Н. Й., помер 11-го січня 1956 р., проживши 71 років. Покійний родився в селі Кулівці, пов. Заставна на Буковині. До УНСоюзу вступив 1924 р. Полишив дружину і чотири доньки, 8 внуків і одного правнука. Похорон відбувся 14-го січня у Лерейзвил, Па. з укр. Правосл. Церкви св. І. Хрестителя. Тіло Покійного зложено на цвинтарі в Лерейзвил, Па. — В. Й. П.!

П. Садовець, секр.

ЕВДОКІЯ ЯВОРСЬКА, членка Т-ва Запорозька Січ Відд. 388 УНСоюзу в Честер, Па., упокоїлася в Бозі 22-го січня 1956 р. по короткій недузі. Покійна походила з села Вишнів, пов. Сколє, Україна. Полишила в смутку мужа Йосифа і 5 синів Михайла, Івана, Стефана, Петра, Гриня і дочку Анну, 4 внуки, сестру Калину з родиною. Похорон відбувся 26-го січня з похорон. заведення до укр. правосл. церкви Преч. Діви Марії при участи Родини, Членів і Парафіян, поховано на цвинтарі Lawn-Craft. — В. Й П.!

Е. Воловняк, секр.

Вечором дня 15-го січня 1956 р. у приватному помешканні при вул. 4090 City Hall Avenue в Монтреалі, несподівано спочив у Бозі Муж, Батько та Дідо

бл. п. МИХАЙЛО ЛЮБКА

проживши 58 років.

Похорон відбувся дня 18-го січня 1956 р.

Цією дорогою складаємо щиру подяку всім Приятелям та Знайомим, які висловили своє співчуття його дружині, дітям та внукам.

РОДИНА

Горем прибита дружина повідомляє Друзів і Знайомих про ненадійну смерть

ДОРОГОГО МУЖА І ДРУГА ЖИТТЯ

бл. п. Андрія Олексієвича КАЛЮЖНОГО

яка сталась дня 2-го лютого.

Похорон відбувся в понеділок, 6-го лютого, о годині 10:30 з похоронного заведення П. Яреми до церкви на 21-ій вулиці.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ШИКАГО, ІЛЛ. — Збори Б-ва св. Петра і Павла Відд. 220 відбудуться в суботу, 11-го лютого, о год. 7:30 веч. в параф. залі 4952 S. Paulina St. Пригадується довжникам виповнити свої залеглости бо інакше будуть суспендовані. Рівнож проситься всіх членів, щоб помогли приєднати нових членів защо дістануть нагороду - комісове від УНСоюзу. Н Г. Гарасим, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Т-во Запорозька Січ Відд. 388 повідомляє, що на річних зборах потверджено старий уряд на 1956 рік: Т. Весоловський, предс.; П. Гливак, заст.; В. Паньків, кас.; Є. Воловняк, секр.; Г. Лебісчак і Н. Рубаш, контрольори. Делеґати до УНДому: І. Сорока, П. Гливчак. Збори відбуваються в першу неділю по першім в УНДомі, 4 Ворд вул. Адреса секр.: Eufemia Wolowniak, 428 Highland Ave., Chester, Pa.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Б-во св. Василія Відд. 161 повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 11-го лютого, о год. 7-ій вечора при 600 Glenwood Ave. Присутність всіх членів обов'язкова. По зборах перекуска. — К. Кудрік, рек. секр.

ФІНЕКС, АРІЗОНА. — Управа Відд. 488 ім. ген. Т. Чупринки повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, в приміщенні YWCA, при вул. Monroe та 3-ій Ave., о год. 6-ій веч. Людей, які ще не стали членами Союзу Проситься прибути та евентуально поступити в члени заобезпечивши собі майбутнє як рівнох і сьогоднішнє — О. І. Коваль, секр.

МЕНВІЛ, Н. ДЖ. — Збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 349 відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 2-ій попол. в домі Лісного. Присутність членів пожадана, бо маємо важну справу до полагодження. — І. Шеґера, предс. В. Ясіновський, кас.; М. Лісний, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Б-во св. о. Николая Відд. 369 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 4-ій попол., в церковній залі. Проситься членів прибути на збори і вирівняти місячні вкладки. — Уряд.

КЛІВЛЕНД, О. — Т-во Запорозька Січ Відд. 251 повідомляє членів, що річні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого зараз по співаній Службі Божій в церковній залі 2280 W 7th St. Всі члени повинні бути на зборах бо справи дуже важні і мусять їх вирішити, щоби потім не було нарікання. Є багато, що залягають довг по кілька місяців прошу вирівняти Хто не вирівняє свого довгу буде суспендований. — Д. Шмаґала, гол. радний.

СОДБУРИ, ОНТ., КАНАДА. —Т-во ім. Є. Коновальця, Відд. 439 повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в понеділок, 13-го лютого, в домі Філії „УНО" при вул. Фрид 130, о год. 7-ій вечора. Проситься всіх членів і членкинь явитись на збори. Буде річний звіт за 1955 і буде вибір нової управи на рік 1956. Проситься привести нових членів до УНСоюзу. — М. Шилюк, предс.; І. Марунчак, кас.; В. Бордун, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні збори Т-ва Запорозька Січ, Відд. 367 відбудуться в неділю, 12-го лютого, у церковній залі о год. 1:30 попол. Просимо членів явитися на зборах. Є важні справи до вирішення, члени, які не заплатили своїх вкладок проситься вирівняти. — К. Манківський, предс.; П. Дзюба, кас. В. Попович, секр.

ТОРОНТО, ОНТ. — Відділ 432 ім. Т. Шевченка повідомляє всіх своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 2:30 попол., в шкільній залі УНО при вул. Калидж 297. Проситься всіх членів, взяти участь у річних зборах свого Відділу. На випадок малої фреквенції членів, Збори відбудуться на годину пізніше, без огляду на скількість приявних членів. — М. Мота, предс.; Б. Зорич, фін. секр.

ТОМАСТОН, КОНН. — Т-во Укр. Січ Відд. 421 будудть мати збори в суботу, 11-го лютого, о год. 8-ій вечора. Проситься всіх прийти на збори. — І. Накони, пред.; М. Шипінка, кас.; Ю. Береза, секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Т-во Зап. Січ Відд. 75 повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого в УНДомі, 4655 Мартін, точно о год. 1-ій попол. Проситься всіх членів прийти на збори та вирівняти свої залеглі асекураційні вкладки. — В. Зубар, рек. секр.

ДІТРОЙТ, МІШ. — Відд. 292 подає до відома своїм членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 1:30 попол., в УНДомі 4655 Мартин вул. Проситься про численну участь на цих зборах, на яких буде вибір нового касієра Відділу і другі важні справи до подагодження. — А. Повшок, предс. П. Федик, фін. секр.; Д. Дубрівний, рек. секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Т-во ім. Є. Коновальця, Відд. 423, повідомляє своїх членів, що річні загальні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 1:30 попол., в залі „Української Бесіди" при 2410 Вест Шикаґо Еве. Обов'язком всіх членів явитися на цих зборах. Довгуючих членів проситься вирівняти свої залеглості. — Управа Відд.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Б-во св. Юрія Відд. 379 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 12:30 вполудне в Союзовій залі при 843 N. Western Ave. Проситься членів прийти на час і вирівняти свої залеглості. Суспендовані члени, якщо заплатять свій довг, будуть прийняті наново. — Й. Дичка, предс. І. Малюк, кас.; М. Семків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Б-во св. Василія Відд. 364 подає до відома своїм членам, що річні збори відбулись 1-го січня 1956 р. Вибрано таку управу: Гр. Кукіз, предс.; І. Коронович, І. Прийма заступники, В. Врездун, кас.; Е. Макарик, М. Сентий, заст.; Й. Стойка, рек. секр.; І. Коронович, заст.; В. Владика, фін. секр.; Яр. Кравчук, заст.; М. Сентий, Й. Красно, Й. Небожук, контрольна комісія; Я. Кравчук, А. Малицький надзирателі хорих членів; А. Бурко, Ю. Бдзіл надзирательки членниць; Делеґати до Злучених Організацій: Кон. Мельник, М. Кукіз, П. Хімка. Місячні збори відбуваються що друга неділя в місяці Наступні збори відбудуться в неділю, 12-го лютого, о год. 2-ій попол., в УНДомі 3161 E. 93rd St. Проситься прийти бо є важні справи. Члени, що довгують по 3 місяці, щоб оминути суспенду, просимо прийти і вирівняти свої залеглі вкладки.

ТАРЗАН, ч. 3612. Чи впала здобич?

THE AGILE APE-MAN LEAPED TO A NEARBY TREE. THEN, SWINGING FROM A VINE, HE GRABBED UP THE GIRL—

—BUT AS THEY WERE ABOUT TO ESCAPE, THE VINE SNAPPED—DROPPING THEM DIRECTLY IN FRONT OF THE JAWS OF THE SNARLING CARNIVORE!

Спритна мавполюдина вискочила на найближче дерево, а тоді, гойдаючися на виноградній лозі, вхопила дівчину.

Вони вже малощо не втекли, як виноградна лоза зламалася, кинувши їх саме перед щелепи рикаючого м'ясоїда.